

892 82 90
LAWOVIC P.

"Vienybė" Yra
SENIAUSIAS AMERIKOS
LIETUVIŲ LAIKRASTIS
Visi "Vienybė" Myli.

VIENYBĖ

LITHUANIAN TRI-WEEKLY

"Vienybė" Kaina
AMERIKA - \$4.00
LIETUVIJA - \$5.00
Pav. - 4c.

METAI XL

NO. 129

Ketvirtadienis, SPALIO (OCT.) 28 d., 1926, Brooklyn, N. Y.

(Telephone: 2427 Greenpoint)

Entered As Second Class Matter October 23, 1907. At The Post Office at Brooklyn, N. Y., Under the Act of March 3rd, 1879

(Telephone: 2427 Greenpoint)

NAUJAUSI TELEGRAMAI

Bucharest. Gandai apie atšaukimą karalienės Marės iš Amerikos yra absurdas, sako karalius ir Rumunijos užsienio reikalų ministeris.

New York. 50 milijonų dolerių vertės naujų Belgijos paskolos bonų, nesant 7-tą nušimtį, buvo tuoj amerikoniški išpirkti. Paskola eis stiprinimui Belgijos pinigų.

Stokholm. Svedijoje rasta aukso naujoje vietoje tarp kalnų. Žmonės miniomis veržiasi pradėti kasimą.

Roma. Didelė audra nusautė Italiją, padarydama daug nuostolių. Užtvindyta keletas miestelių.

Toronto. Karalienė Marė vieši Kanadoje, kur žmonės kemšasi ją pamatyti, kaip Amerikoje.

Halifax. Audra, kuri palietė New Yorką aną dieną, nusimetė į Kanados pakrantes ir pridarė daug nuostolių. Nuplėsta stogu ir prazuvo keturios upatos.

London. Kadangi planeta Marsas bus 42 mil. mylių artumo nuo žemės spalio 27 naktį, tai daugelio radio saivininkų "klausys" tą naktį, tikėdamies išgirsti signalų nuo tos planetos.

San Francisco. Arestuota penki karpenčiai unijos viršininkai, kaltinami užmušimu neuniujisto, dirbusio neuniujavoje šalpoje dalydžių darba.

Varšava. Lenkai siūnia tris gabius kavalerijos oficerius dalyvauti arklų lenktynėse Amerikoje. Lenktynės įvyks Madison Square Garden salėje New Yorke.

Pittsburgh, Pa. Pittsburgh Coal kompanija, kuri neseniai savo kasyklas pavertė į neuniujines, pakėlė darbininkams algas.

New York. Per devynius mėnesius šimet plieno trutas padarė 145 milijonus dolerių gryno pelno. General Motors automobilių kompanija pelnė 149 milijonus per tą laiką.

Herrin, Ill. Butlegerių ginče du gengsteriai neteko gyvybės.

Toledo, O. Miestas vėl sudintas užmušimu dvejų moterų, mokytojos ir gaspa dinės. Bėgy metų tokiu būdu žuvo keturios moterys, o kelios buvo primuštos. Policija nužvelgia kokį teptį, kurį vienok neįstengia pagauti.

Pittsburgh, Pa. Minkštųjų anglių pirkliai pradėjo kelti kainas. Trys savaitės atgal tonas anglių kainavo \$5, o dabar jau imama po \$8.25. Pirkliai aiškinasi, kad laukiama streiko pavasary ir visi perka, norėdami prisirengti.

PILSUDSKIS SU PAGELBA LIETUVOS EKS-BAJORŲ RUOŠIA LENKAMS NAUJŲ ŠTUKŲ.

JIS ŽADA KARALIUMI PASISKELBTI IR UNIJĄ SU LIETUVA ĮVYKDINTI

Komunistų Partijos Kongrese Ruošiamas Pirtis Trockiniams

VARŠAVA, Spalio 25 d. — Eks-lietuvius Pilsudskis, matyti, iki mirs dar nevieną štuką sukrės "demokratiškai Lenkijai." Varšavoje dabar eina plačiai gandai, buk Pilsudskis svajojęs apie pasiskelbimą karaliu Juozapu Pirmu. Tokiu vardu lenkai karaliaus dar neturėjo.

Idomu tas, kad tokios svajonės randa daugiausia pamos pas buvusius senosios Lietuvos bajorus, kaip Radvilus, Sapiegas ir kitus. Radvilo dvare Nesvižiuje įvyko 70 monarkistų susirinkimas, kur buvo sudaryta planai organizuoti naują dešiniųjų partiją. Susirinkime dalyvavo Pilsudskis ir vėn gėrė su buvusiais Lenkijos ir Lietuvos didikū ainiais. Dalyvavo ir dvarponis Meištaičius, turįs dar neišdalintą dvarą Panevėžio apskrity.

Nors šiame susirinkime Juozapas Pirmasis nebuvo karaliu apskelbtas, bet spėjama, kad viskas tapo tam žygiui paruošta. Bus laukiama tik seimo paleidimo.

Tuli nužvelgia, kad šitas Pilsudskio žygis daromas su tikslu kitu būdu prieiti prie "brolų litvinų." Mat Radvilų kunigaikščiai iš senų laikų skaitomi istoriškai lietuvių tautos vadais. Su jų pagelba Juozapas "Pirmasis" tikisi vėl įvykdinti taip lenkams pagėdaujamą "uniją" su lietuviams ir vėl naudotis lietuvių gabumais, kurių pas lenkus nėra.

MASKVA, Spalio 26 d. — Komunistų partijos kongresas prasidėjo, išrinkdamas 37 narius į prezidentūmą. Ieina Stalinas, Bukarinas, Rykovas, Vorosilovas, Molotovas, Kvišiševs ir kiti Stalino draugai. Trockinių neivieno. Stalinas ruošia prakalbą, kurioje išdėstys visas trockinių nuodėmes.

Armėnai Drąsus Nelaimėje

New York. Žinios, kurios apščiau pradėjo plaukti iš So vietų Armenijos, kurią smarkus žemės drebėjimas nuterėjo penktadienio vakare, sako, kad gyventojai subudavoje palapinių miestą ir sulindę gyvena. Maisto yra užtektinai, sužeistieji prižiurimi, kareiviai palaiko tvarką. Armėnai drąsiai žiuri į ateitį ir tikisi vėl atstatyti savo sostinę. Dabar gij miestas išrodo lyg karas būtų jį sunaikinęs.

Amerikiečiai, kurie pergyveno drebėjimą, pasakoja, kad žemė siubavusi kaip jurų bangos, pakilęs smarkus vėjas ir dundėję it perkunas. Išsigandę žmonės šaukė ir aimanavo, manydami kad paskutinė diena atėjo. Iš žemės plyšiu pradėjo veržtis smėlis ir dulkės. Zuvusių esama apie 600.

Katė iš Namų, Pelės iš Kampų

Jersey City, N. J. Sugryžęs namo po keturių mėnesių būvimo Floridoje, Buikmanas rado savo žmoną begulinčią lovoje su burdingieriu Payne. Jis juos abu areštavo, bet teisėjas paleido.

Audra Nudraskė Stogus Jersey Valstijoje

Jersey City, N. J. Pirmadienio audra nuputus nemažą skaičių stogų, numetė nuo vieno žmogų žemėn, o kita apdengė garadžio griuvėsius. Vėjas pu-tė neilgai, bet smarkiai.

Rickard Rinks Muštinka Del Tunney; Išrinktuaju Gali Buti Lietuvis Jack Sharkey.

New York. Tex Rickard, rengėjas Dempsey-Tunney kumšty nių, gryžo iš "medaus mėnesio" vakacijų ir pradėjo ruoš-tis prie surengimo kovos už kumštinių karaliaus vainiką, kurią jis mano įvykdyti kitą rudenį. Rickard po kumštinių Philadelphiaj, slaptai ir tyčiai apsivedė.

Jis sako, kad bizniškai neapsimoka anksčiau rengti kumštinių už karaliaus titulą kaip kitą rudenį. Iki to gi laiko bus surengta visa eilė kumštinių, kurių tikslas bus parinkti stipriausį vyrą, kuris tikų grumtis su Tunney už vainiką. Rickard sako, kad tuo vyrų gali būti: vėl Dempsey, arba Maloney, arba Sharkey, švedas Persson, vokiečiai Diener, arba Paolino, kuris atvažiuoja iš Europos laimės ieškoti.

Rickardo nuomone, žiemos metu bus surengta eilė kumštinių išbandyti spēkas Maloney ir Sharkey, ir jei vienas ar kitas išliks iki pavasario, tai po atviru dangiu bus surengta laimėtojų kumštynės su Dempsey, kuris, sakoma, norįs vėl laimė bandyti arenoje.

Elektra Užmuša Merginą

Waukegan, Ill. šešiolikos metų mergina buvo elektros užmušta, kada prisilietė prie gyvos vielos.

105 Milionai Pasiliko Kišeniuje

Washington. Rugsėjo mėnesį Amerikai liko 105 milijonai dolerių iš prekybos su užsieniu. Reikią jį už tokią sumą daugiau pardavė prekių, negu pirkio. Tai pirmą syk šį metų toki suma lieka po mėnesio prekybos.

Galima Atvykti į Ameriką Svetimu Vardu

Washington. Bylų peržiurėjimo komisija prie imigracijos departamentu čia nusprendė, kad nepilietis, atvykstantis svetimu vardu ir gavęs vizą to vardu, gali pasilikti Amerikoje.

Dalykas lietuvių jugoslavai, kuris, norėdamas išvengti kariumenės, atvyko kaimynų vardu, kuris jam išgavo pasportą ir Amerikos konsulo vizą. Kas tai slaptai pranešė Amerikos imigracijos viršininkams dalyką ir buvo norėta jugoslavias deportuoti, bet komisijai peržiurėjus jo reikalą, buvo rasta, kad jugoslavias atvyko gerai ir buvo priimtas bei pri-skaitytas prie kvotos. Kad jis ne savo vardu tapo įleistas, tas nesvarbu.

Anglikasių Pramonė Illinois Valstijoje

Chicago. Darbo biuras sako, kad paskutinį pusmetį 1925 metų valstijoje veikė 868 kasyklos, samdžiusios 71.663 darbininkus. Anglij iškasta 37 milijonai tonų, iš kurių 27 milijonai su mašinomis iškasti, o 10 su rankomis. Vidutinis skaičius darbo dienų per tą pusmetį buvęs 85. Darbininkų žuvę 66, sužeista 1.460.

Patersono Policmonas Taro Išvotolias

Paterson, N. J. Netikėta audra, prauzdama pirmadienio rytą, pagavo budukę policmono, kuris tvarkė automobilių judėjimą miesto centre, ir pradėjo ją kočioti po gatvę. Kada tik policmonui pavykdavo atidaryti budukės duris, kad išspruktų, vėjas jas vėl užtrenkdavo ir budukė vėl parisdavo toliau. Galų gale budukė užbaigė keliones ir policmanas išlindo sveikas, tik truputį sukratytas.

Penki Berniukai Per Metus

Chicago. Vienuolika mėnesių tam atgal garnys paliko tris sveikus berniukus Wamblerienė. Dabar garnys vėl padarė vizitą ir paliko vėl du bernaičius. Tėvas pirmuosius užvardino Mike, Ike ir Tike, o paskutinius Ted ir Fred.

Jersey City, N. J. Morganas Bulickis, kuris turi mėsinčią po nr. 173 Morgan St., tulą laiką atgal parsitraukė iš Penn sylvanijos savo brolio vaiką, 12 metų Andrejų Senkauską, kad leistį į "mokslus". Aną rytą jis padavė berniukui \$200 nunešti į banką. Vaikas gryžo pasakodamas, buk koks ten vyras jį apvogęs ant gatvės ir pinigus paėmęs, bet policijai pradėjus atydziau klausinėti, vaikas išėjo ir dar ikišiol negryžo pas dėdę. Spėjama, kad jis pinigus pasiėmęs pats.

Jersey City, N. J. Morganas Bulickis, kuris turi mėsinčią po nr. 173 Morgan St., tulą laiką atgal parsitraukė iš Penn sylvanijos savo brolio vaiką, 12 metų Andrejų Senkauską, kad leistį į "mokslus". Aną rytą jis padavė berniukui \$200 nunešti į banką. Vaikas gryžo pasakodamas, buk koks ten vyras jį apvogęs ant gatvės ir pinigus paėmęs, bet policijai pradėjus atydziau klausinėti, vaikas išėjo ir dar ikišiol negryžo pas dėdę. Spėjama, kad jis pinigus pasiėmęs pats.

Jersey City, N. J. Morganas Bulickis, kuris turi mėsinčią po nr. 173 Morgan St., tulą laiką atgal parsitraukė iš Penn sylvanijos savo brolio vaiką, 12 metų Andrejų Senkauską, kad leistį į "mokslus". Aną rytą jis padavė berniukui \$200 nunešti į banką. Vaikas gryžo pasakodamas, buk koks ten vyras jį apvogęs ant gatvės ir pinigus paėmęs, bet policijai pradėjus atydziau klausinėti, vaikas išėjo ir dar ikišiol negryžo pas dėdę. Spėjama, kad jis pinigus pasiėmęs pats.

Jersey City, N. J. Morganas Bulickis, kuris turi mėsinčią po nr. 173 Morgan St., tulą laiką atgal parsitraukė iš Penn sylvanijos savo brolio vaiką, 12 metų Andrejų Senkauską, kad leistį į "mokslus". Aną rytą jis padavė berniukui \$200 nunešti į banką. Vaikas gryžo pasakodamas, buk koks ten vyras jį apvogęs ant gatvės ir pinigus paėmęs, bet policijai pradėjus atydziau klausinėti, vaikas išėjo ir dar ikišiol negryžo pas dėdę. Spėjama, kad jis pinigus pasiėmęs pats.

Jersey City, N. J. Morganas Bulickis, kuris turi mėsinčią po nr. 173 Morgan St., tulą laiką atgal parsitraukė iš Penn sylvanijos savo brolio vaiką, 12 metų Andrejų Senkauską, kad leistį į "mokslus". Aną rytą jis padavė berniukui \$200 nunešti į banką. Vaikas gryžo pasakodamas, buk koks ten vyras jį apvogęs ant gatvės ir pinigus paėmęs, bet policijai pradėjus atydziau klausinėti, vaikas išėjo ir dar ikišiol negryžo pas dėdę. Spėjama, kad jis pinigus pasiėmęs pats.

Jersey City, N. J. Morganas Bulickis, kuris turi mėsinčią po nr. 173 Morgan St., tulą laiką atgal parsitraukė iš Penn sylvanijos savo brolio vaiką, 12 metų Andrejų Senkauską, kad leistį į "mokslus". Aną rytą jis padavė berniukui \$200 nunešti į banką. Vaikas gryžo pasakodamas, buk koks ten vyras jį apvogęs ant gatvės ir pinigus paėmęs, bet policijai pradėjus atydziau klausinėti, vaikas išėjo ir dar ikišiol negryžo pas dėdę. Spėjama, kad jis pinigus pasiėmęs pats.

Žinios iš Lietuvos

Sasnava, Mariamp. apskr. ("V-bės" kor.) — Čionai Rugsėjo 12 d. atsibuvo "Marijos vardo" atlaida. Diena pasitai-kė labai graži, žmonių priva-ziavo iš gana tolimų kraštų. Po pamaldų, vieni skirstėsi namo, o kiti bureliais išsikirstė-gėrė ir užkandžiavo, kaip ir kokioj gegužynėj (piknike). Bet atsirado ir tokių vyrų, kalėjimų auklėtinių, kurie ka-binėjosi ant gatvių prie nekaltų piliečių. Tokiems gaivalams vie-ta — jų pačių profesijos klubas. Jievaras

PERKUNELIS DUKSTA

Bajoriškiai, Panemunėlio v. ("V-bės" kor.) — Rugsėjo 12 d. trenkė perkunas į pavyzdin-go ukininko J. Dudos klojimą. Sudegė klojimas su javais ir daržinė su sienu.

P. Kriukelis

Daugai, Alytaus aps. ("V-bės" kor.) — Rugsėjo 22 d. Daugų policija sulaukė pil. Janušauską to pat miesto gyven-tojų už pakelimą triukšmą esant girtam, kuris be to dar ta-po patalpintas šaltojo. Janušauskas bebudamas kalėjime užsimanė parukyti, užsidėgęs papirosą, degtuką degantį ime-tė į saly esantį bėgą žibato, ži-balas užsidėgė, kilo kalėjime gaisras. Atvykus vietinei gaisri-ninkų komandai, gaisras tapo likviduotas. Ir minėtas kalinis išgelbėtas, tik gerokai apde-ges kuriam pavojus gyvybei. Tai vis policijos apsilėidimas. Pempė.

PROTESTUOJA PRIES LENKISKŲ MOKYKLŲ STEIGIMĄ

Jonavos valsčiaus valdyba griežtai protestuoja prieš lenkų agitatorių pastangas įvairiose valsčiaus vietose įsteigti lenkų prad. mokyklas ar įves-ti esančiose lenkų kalbą. Nu-rodoma keletas rimtų argumen-tų, iš kurių pažymėtina, kad lenkiškų mokyklų nori tie žmo-nės, kurie neturi mokyklinio amžiaus vaikų ir negyvena valsčiuje.

GILINA KAUNO UOSTA

Rugpjūčio mėnesį pradėtas, dar vis tebegilinamas Kauno uostas. Gilina dvi žemėsėms, viena prie Karmelitų bažnyčios, o antra uosto pradžioje ties lentpjūvėm. Uostas bus pa-gilintas iki 4 metr. Be to ties Karmelitų bažnyčia pilamas augštas pylimas, kuris potvy-nio metu apsaugos uostą nuo ledų.

PRAGYVENIMO BRANGUMAS

Statistikos biuro žiniomis, šiuo laiku 5 asmenų šeimai mėnesį gyventi Lietuvoje ma-žiausiai reikia 139.9 lt., tuo tar-pu kai 1925 m. tokią pat šei-mai reikėjo 158.1 lt. Gyventi vienam žmogui įvairiuose Lietu-vos miestuose š. m. birželio m. mažiausiai reikėjo: Rokiškų 83.3 lt., Ežerėnuose 91.7 lt., Kėdainiuose 93.7 lt., Tauragėj ir Biržuose 94 lt., Lazdijuose 95.5 lt., Kretingoje 96 lt., Aly-tų, Ukmergėje ir Sakiuos 97.4

lt., Vilkaviškų 98.2 lt., kitur 100 lt. su viršum. Kaune 101.3 lt. Brangiausiai Klaipėdoje — 116.2 lt.

KEISTAS KAUNO MIESTO VALDYBOS NUTARIMAS

Kauno miesto valdyba nutarė atiduoti gr. Tiskeviciui iš Kauno miesto muziejaus dailės paveikslus, kurie buvo muziejui atiduoti bolševikams užėmus Vilnių. Švietimo ministerija šio nutarimo vykdymą sustabdė.

VILNIUI VADUOTI S-GOS SUVAŽIAVIMAS

Kaune įvyko Vilniui vaduoti sąjungos skyrių susivažiavimas. Jame dalyvavo 60 atstovų iš įvairių Lietuvos vietų. Susi-važiavimą atidarė pirmininkas prof. M. Biržiška. Jis padarė pranešimą apie sąjungos veikimą, kliūtis, triukdžiusias veikimą (Seimo rinkimų metu ir prieš juos žiurėta į sąjungą kaip į politinę organizaciją), o taip pat atėitės uždavinius. Sveikinimų suvažiavimui pris-iuntė daugelis Amerikos lietu-vių, Kauno ir Lietuvos provin-cijos visuomenės organizacijų. Išklaudyta 22 sąjungos skyrių pranešimai apie darbuotė vie-tose. Iš jų paaiškėjo, kad są-jungos idėja nuolat plečiasi ir sąjungon prisideda vis daugiau darbuotojų. Artimiausioj atėity numatoma dar 20 nau-jų skyrių įkurti.

Priimta kelios rezolucijos, tarp kurių užuojauta Vilniaus lietuviams ir padėka už aukas Amerikos lietuviams.

Susivažiavimo dalyviai padėjo vainiką prie paminklo žu-vusiems ir dalyvavo vėliavos nuleidimo apeigoje prie Karo Muziejaus. Padedant vainiką, prakalbą pasakė susivažiavimo pirmininkas prof. Matulionis.

Naujon Vilniui Vaduoti Są-jungos centro valdybon išrink-ti — prof. M. Biržiška, prof. Žemaitis, doc. Tumas, dailinin-kas Žmuidzinavičius, p. Ron-domanskis, p-lė Kubiliūtė, p. Linartas, p. Kovalskis, stud. Kauza. Revizijos komisijon — prof. Matulionis, prof. Janulai-tis ir stud. Minkevičius.

GARSINKITES "VIENYBĖJ"

NAUJOS KNYGOS

HARMONJA. Vadvotfils muzikos mokykloms, mo-kytojų seminarijos, var-goninkams. Išleista 1926. Kaina — \$1.50

ODOS LIGOS. Lekcijos skai-tytos Lietuvos Medicinos Fakulteto 7 ir 8 semestro studentams. Dr. Jurgis Karuza. Kaina — \$1.00

AKINIŲ ISTORIJA. Dr. A. Avizonis. Kaina — 75c.

LITERATūros TEORIJA. Pagrindiniai prozos ir poezijos dėsniai. Viduri-nė Mokykla. 2-ras leidimas. Kaina — \$1.00

LIETUVOS GYVENTO-JAI. Pirmo Lietuvos gy-ventojų cenzo 1923 me-tų daviniai. Valdžios lei-dimas. 311 pusl. \$3.00

VIENYBĖ
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Įsteigta 1886
VIENYBĖ
TRIS-KART SĄVAITĖJĖ
Lietuvių savaitinis
Antradieniais, ketvirtadieniais
ir šeštadieniais
Brooklyne, N. Y.
METINĖ PRENUMERATA:
Suvienuose Valstijose — \$4.00
Kanadoje — — \$4.50
Lietuvoje ir kitur — \$5.00
Apie skėlimus klauskit laiškais:
Adresas:
Vienybė Publishing Co.
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Established 1886
VIENYBĖ
LITHUANIAN TRI-WEEKLY
Published
Tuesdays, Thursdays
and Saturdays
at Brooklyn, N. Y.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States — \$4.00
Canada — — \$4.50
Other Countries — \$5.00
Advertising Rates on Application
Adresas:
Vienybė Publishing Co.
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Redakcijos Straipsniai

KADEMŲ INTERPELIACIJA DEL TARIAMOJO KOMUNIZMO LIETUVOJE

Lietuvos Seimam kademai įnešė interpeliaciją-paklausimą, ką valdžia daranti, kad sutrėmus Lietuvoje besiplėtojančią komunizmą, per taip vadinamus "profsojuzus." Premieras Sleževičius, į tą interpeliaciją atsakydamas, įrodė faktais, kad valdžia komunizmo ne tik netoleruoja, bet dar jį tremia. Daugelis įsiokėliu, kaip va Raseiniuose, patraukti teisman. Taip vadinamieji "profsojuzai", premieras nurodo, esą naturalis apsišėikimas, nes darbininkai visur bando laisvai organizuotis, kodėl tad jie ne galėtų organizuotis ir Lietuvoje.

Panašiai ir kitais kademų interpeliacijos punktais, premieras įrodė, kad valdžia stovi ant sargybos konstitucijos ir piliečių teisėtumo. Jei kas dabar Lietuvoje kelia betvarkę, tai tik patys kademai. Su tuomi, rodos ir turėtų baigtis.

Vienok reikalinga bus rezervacija. Amerikos laikraščiams pradeda rašinėti iš Lietuvos laiškus ir straipsnius žinomi pažangūs žmonės, kurie nusiskundžia Lietuvoje įvykusia "per didelę laisvę," kurią išnaudoja komunistai, prisidėngę "profsojuzų" vardu. Tie balsai nes galima sulaukyti, nes jeigu vienas laikraštis nutylės, tai kitas parašys, ir tuomi tik užpils vandenio ant komunistų ir klerikalų maluno.

Žinodami komunistų ir klerikalų nesąžiningumą, mes nujauciamė, kad jie šitą momentą išnaudos lietuvių kurstymui prieš dabartinę Lietuvos valdžią. Pagrindus jie ras lengvai. Nežiurint, kad darbininkams leista Lietuvoje organizuotis į profesines sąjungas jeigu tik į jas pradės maišytis Rusijos agentai ir valdžia ims juos tremti, tai komunistai vistiek rėks didžiausiu balsu prieš Lietuvos valdžią, vadindami ją "krūvina," kaip jie ir dabar vadina. Na, o klerikalai, pasiskaitę apie suniekinimą kur nors Lietuvos vėliavos per tuos "profsojuzų" rusiškus agentus, vėl rėks, kad Lietuvos valdžia — bolšėvikiška.

Štai kame mes amerikiečiai ir norėtume pasilaikyti rezervaciją. Mes netikim nei komunistų, nei klerikalų riksmams; bet mes jūčiu būdu nepritartume Lietuvos valdžios minkštai politikai, kuri leisti profsojuzams niekinti Lietuvos vėliavą viešai gatvėse, neigi į juos leisti vartojimą oficialės rusų kalbos.

Dalinai mes ne esame patenkinti ir tarpe Lietuvos bei Rusijos sudaryta sutarčia, kurioje nėra pažymėta, kad abib valstybės atsizada vesti viena kitoje savo propagandą.

DEBSUI PASIMIRUS

Debsio mirtis netik prašalino vieną iš skaisčiausių vadų Amerikos darbo klesų, bet sykiu, mums regis, užbaigs vieną judėjimą, kuris gavo mirtiną smugį Pasaulinio Karo metu. Tas judėjimas yra socialistų partija. Debsio vedama, ji įstėngė surinkti netoli miliono balsų, 1912 m. prezidento rinkimuose. Jai buvo proga taip augti, kaip angų Anglijos darbo partija, kurios vadai taipgi yra socialistai.

Bet vieno idealizmo, nežiurint kad ir augštos Debsio rūšies, neužtenka politiškam judėjimui. Reikia jam pamato gyvenime. Amerikos gis darbininkų gyvenimas kaip karo metu ir po karo, buvo tokis, kuris nereikalauja jokių sukilimų, prie kurių socialistai kviečia. Visi pripažįsta, kad Amerikos darbininkai gauna didžiausias algas pasauly ir kad jų darbo sąlygos geriausias negu kuriose kitose vlstybėse. Farmerių gyvenimas yra nepalyginamai prastesnis negu Amerikos darbininkų; nes farmerius jokie muitai nesaugo, kuomet apie Amerikos fabrikus apvesta augščiausi muitų siena, kuri, kol-kas, duoda užtektinai užsakymų ir darbo bei pelnų.

Amerikos gyvenime, vienok, turės gimti trečia, tikrai opozicinė, partija; nes tarp demokratų ir republikonų, kasmet vis mažiau skirtumų pastebėti. Bet galima drąsiai tvirtinti, kad ta opozicinė partija nebus socialistai. Debsui mirus, mirė opozitinė jų viltis, paskutinis magnitas. Jie liko be vadų, principų ir pasekėjų. Debsas kovojo prieš Amerikos prezidentą Clevelandą laike gelžkelio streiko, ir, nors buvo kalėjime, bet laimėjo daug paramos. Jis susiėmė ir su prezidentu Wilsonu, kuris nerado nieko geresnio kaip uždaryti senuką į kalėjimą ir atimti pilietybę. Kur socialistai beras tokį vadą, galintį kovoti su Amerikos prezidentais?

PILSUDSKIS RENGIASI LENKIJOS KARALIUM!

Naujos žinios iš Varšavos padarė sensaciją, pranešdamos, jogei išsigimęs lietuvis dvarjonis Pilsudskis rengiasis visai greitai laiku įvesti Lenkijos monarchizmą ir

PERŽVALGA

"Vienybės" Darbas

Mūsų spauda Amerikoje nu-džiugo iš fakto, kad Sharkey yra lietuvis žukauskas. Bet tą faktą iškėlė ir patvirtino "Vienybė" ir "Vienybės" žmonės. Kredito užtai, suprantama, iš musų kolegų negauname, nes tokia mada yra pas amerikiečių laikraščius: puli kaip vanagai ant silyonių, o pavydiškai nutylėti gerumas.

Rankų Bučiamas ir Lazdos

Lietuvoje visi yra "ponai," o savo poniškumo įrodymui visi vyrai bučiuoja "ponioms" rankutes ir ant rankų nesioje lazdeles.

Rankų bučiamas ir lazdu turėjimas simboliškai sutampa. Abu yra pažymiai elgetų, dvasios ar kuno.

Lenkų Finansiniai Reikalai

Dabartinė Lenkijos valdžia bando sumažinti skaičių bankų, ir nori, kad jų nebūtų daugiau, kaip 40. Tuo tikslu yra paskirta 65 milijonai zlotų sušel pinui stipresnių, kad mažesni bankai būtų nukonkuruoti.

Valstybės bankas pradėjo imti indėlius aukso zlotais ir Amerikos dolariais. Už aukso zlotus padėtus visam metui, mokama 6-tas nuosimtis. Už dolarius, taipgi 6-tas nuosimtis, ir 5-tas, jei dolariai padėti tik trims mėnesiams.

Prie paštų įsteigta taupymo kasos, kaip Lietuvoje ir Amerikoje. Mokama 6-tas nuosimtis, jei pinigai padėti visiems metams. Norint išimti iki 10,000 zlotų, reikia duoti paštui žinią šešius mėnesius išanksto. Norint išimti daugiau, reikia duoti metai laiko. Jei pinigai išimami ant greitųjų, tai kasa atsirokuoja po ketvirtadalių nuosimčio kas mėnesį, nuo laiko, kuri pinigai dar turėjo kasoje būti.

Nors Vienam Žmogui Misterija Aiški

Pruselaičių šeimynos išmirimas yra, mažiausia sakant, misterija. Ar tai nelaimė, ar kriminališkas kieno prasižėngimas, ar saužudybė? Pilno atsakymo, gali būti, niekad nebus sulaukta, nes Pruselaičiai nėra turtuoliai, kaip kunigo Hall giminės, kurių byla vėl iš panaigų knaisoma.

Vienok vienas žmogus šoka į akį ir tvirtina, kad tai darbas motinos, kuri, puolusi į desperaciją, atsuko gazus. Tas žmogus tai Pruseika. Jis tą tvirtinimą daro su tikslu gražiai išvedžioti kaip sunku yra prie kapitalistų sistemas išsimušti augstyn. Reikičia, jo tvirtinimas gimsta politikos tikslu.

Kaip sakėme, tikrų faktų eigos, gali būti, niekas niekad ne susizins. Bet faktas, kad Pruselaičiūtė gavo darbą prie SLA.

Skaitytik ir Platinkit "Vienybę"

patsai atsiesėti sostan karaliumi. Šitos žinios, nors ir pirmiaus pakartotos, bet niekuomet nebuvo taip griežtai tvirtinančios apie ateinantį Lenkijoje perversmą. Ir perversmas sako busias tokis griežtai dešinias, kad dabartiniai dešinieji endekai (tautiniai demokratai) sulyginus prieš busiančią valdžią, busią jau kariausiu raudonieji! Socialistai ir radikalai pakėlė triukšmą. Dvi demonstracijos prieš Pilsudskį jau įvyko. Vieną iškėlė seimo atstovas Zdziechowski Varšavoje, kitą karo eks-ministeris Molochowski Poznaniuje. Bet abi tapo Pilsudskio šalininkų nugalėtos, nes dabar įvesta tokis režimas, kad už vieną pakritikavimą Pilsudskio, bus sodinama kalėjiman. Amerikos laikraščiai pabriežia šį faktą, kad lenkuose labai maža yra kilnių pažangių intelektualų, todėl Pilsudskiu bus lengva save karalium padaryti.

Pabriežtinias faktas dar tame, kad visas šis perversmas įvyksias didžiujomoje su buvusių Lietuvos didžiųjų pagalba. Patsai Pilsudskis, sumanęs šitą "coup," spalio 25 d. monarchistų apsuptas atvykęs į Nesvizį, Vilniuje, dvaran kng. Albrechto Radvilos, vieno iš ainių valdonų senosios Lietuvos. Pilsudskį apsupę esą šie lietuviškieji magnatai: kng. Janušas Radvila, kng. Eustakas Sapiega, kng. Cartorisakis, kng. Liubomirskis, grafas Potockis, kng. Četvertinskis.

Abelnai ėmus, Lenkijoje numatoma greitai laiku didieji suiručių.

VALANDĖLĖS

Apysakų, Dramų, Feljetonų, Eilių ir Parinktų Straipsnių Skyrus

GEN. KOŠCIUSKA — LIETUVIS

Kuomet "Vienybė" No. 126, tilpo aprašymas apie g. T. Kosciuską ir pasakyta buvo "Ar išties Kosciuska skaitė save Lietuviu?" tai noriu paskelbti sekančius dokumentus, kurie randasi mano archyve, kad skaitytojai neturėtų mažiausios abejonės apie Kosciusko lietuviškumą.
A. B. Strimaitis.

GENERALAS TADAS KOŠCIUSKA

*Zemė graži, turėtų būti pavesta
Svicsiems, taupiems lietuviams,
Bet ne žioplams tinginiams.
Malonėkit mane gražint Lietuvon.
Piktums mane ima, kad aš
Lietuvis budam's Lenkams tarnaučiau.*
T. Kosciuska

Kiekviename gyvenimo ruože, yra tam tikri nuotyčiai, tam tikri symboliai (ženklai) tų nuotyčių atžymėjimai, taip pat atsižymėjusių ypatų rekordai. Jei paimsime domėn šventraščių-Bibliją, atrasime tenai užžymėtus nuotykius nuo Adomo ir Levos gadynių, visą eilę vėliau gyvenusių, atsižymėjusių kuomi nors vyrų, kuriuos, berods, didumą iš jų, garbiname kaip šventuosius. Nors nekurių jų taip vadinamųjų šventųjų gyvenimo biografiją perskaitę, pastudijavę kiek giliau, padarę analizą, sulygines su šių dienų žmonių nuotyčiais, pradėdi abejoti apie jų šventumą, bet vienok kas pateko ant Istorijos lakštų, tą mes vadiname įvykusiū faktū; tą faktą galime aiškinti vienai ar kitaip, bet jis yra.

Vienas iš daugelio tokių įvykusių ir atžymėtų veiksnių yra tas, apie kurį šio straipsnio antgalvyje minime, — Tadeušas Kosciuska, nemažai gyvenime atsižymėjęs asmuo.

Abelname pavienio žmogaus gyvenime, kasdiena matome tas ypatybes, kad kiekvienas vyras ar moteris, stengiasi būti kuogražiausiu, švarinasi, šukuojasi, raito plaukus, skuta barzdą, karmo usus, sulyg išgalės dėvi rubus pagal sau pasirinkto skonio, kad tik atsižymėjus prieš kitus; net ir žvėrys bei paukščiai dabinas, susilaužė šerštį, susitaiso plunksnas; tas besipuošimas, troškimas atsižymėjimo, yra gamtiškas instinktas, kaip matome iš kelių augščiau paminėtų pavyzdžių; kaip paukščiai, žvėrys ir pavieniai smcns puošiasi, taip draugijiniame gyvenime tam tikros žmonių grupės, puošiasi uniformoms, atsižymėjusius savo grupės vyrus gerbia; kiti ima pavyzdžius iš jų. Tautos seka lygiai tuom pačiu taku; kuri tauta tvirtesnė, kulturingesnė, turėjo progos išauklėti dvasios milžinus, tos turi kuomi pasipuošti, pasididžiuoti prieš kitas tautas. Graikai tufi Plato, Aristotelį, Euripidį; Italai — Kolombą, Dantę, Galileo, Karuso; Francai — Lafayette, Napoleon Bonaparte, Orleano mergelę; Anglai — Shakespeare, Cromwell, Newton; Vokiečiai — Wagner, Luther, Koperniką; Suvienuose Valstijos — Washingtoną, Linkolną, Grant, Lee. Mes lietuviai, turime Vytautą, Gedemingą, Keistutį; kas gali išskaitliuoti visas gyvenusias ir gyvenančias gimines, kiek kuri turi garbingų istorijoj mimų vyrų! Nevienu tauta nenori atiduoti savo atsižymėjusius vyrus kitos kokios nors tautos kreditan, nežiurint to, kaip kas nepanorėtų prisiravinti.

Mūsų praicitis, kuomet Lietuva buvo tvirta, paliko istorijoj neišdildomus faktus; tie vyrai, kurie tvarkė šalį, vedė karus prieš užpuolikus, paliko lietuviams nemirtinai; svetimtaučiai jų sau nesisavina. Bet kuomet Lietuva, susijungusi vienybėn su Lenkija, nužudė savitovybę ir savi-valdą, tai nuo 1572 metų iki šiam laikui jei ir buvo koks grynėjas gimės iš grynai lietuvių tėvų kraujo Lietuvoje, nesunku buvo svetimiems tokį perlą pasiglemžti ir sau priskaityti kaipo nuosavį. Tarpe daugelio mums vogtinai išplėstų tlaentų, randame T. Kosciuską, kurį lenkai sau priskaito, o ypatingai čion Amerikoje, atvėjų atvejais giriasi, kad Kosciuska buvęs lenkų patriotas, jaunas budamas pamylėjęs laisvę, atkeliavęs Amerikon kariauti už šios šalies gyven-tojų išsiluosavimą iš po Anglijos priespaudos. Lenkai supranta, kad tokiais atsiliepiniais Amerikos spaudoje galima gauti Amerikos publikos simpatiją; jie netik laikraščiuose tankiai primena, kad Kosciuska jų patriotas, jų garbės vyras; neseniai bene 1918 m., jie pastatė stovylą publiškam skvėre, Washington, D. C.; kas palieka mums lietuviams pasakyti apie Kosciuską? Ar mums pridera vesti ginčai, kuriems priklauso Kosciuskos garbė? Vienintėlis dalykas, ką mes galime pasakyti, tai tas, kad Kosciuska buvo lie-

tuvis, o ne lenkas, ką liudija jo paties laiškas, kurį čion žemiau išspausdiname.
"Jūsų Mylista Pone Geradėjau!

"Meldžiu Tavęs ant to viso, kas yra gyvenime žmogaus komieliausiu, kaipo pati ir vaikai, idant norėtumei Tamsta Jo Mylista Geradėjas išvaduoti mane iš vietos *taip nemielios*, kaštautos ir sulyg šiol nieką neduodančios. Dievas mato, žodį ne turiu į ką pratarti, ir gerai, nes aš jau su jaučiais niekadoms nekalebėjau. Kas per Gaskonai! (tokį vardą buvo davęs Lenkų liurbiams stovintiems arčiau prie vyriausybės). Bet aš jau liausiuos aprašinėti gyventojus tos žemės; (suprask Lenkijos) pasakysiu tiktai, kad ta žemė graži ir jie turėtų būti paskirta del viežli-vų ir gaspadarnų Lietuvių, bet ne del jų, kurie yra tinginiai ir žiopliai. Norėkite mane gražinti Lietuvon. Musėt išsižadat manęs ir matote mane neišgalint tarnauti Jums! *Kasgi aš esmi, jeigu ne Lietuvis*, viengentis Jūsų? Per Jumis išrinktas, kam aš turiu būti dėkingas jeigu ne Jums? Ką turiu ginti jeigu ne Jumis ir patsai save? Jeigu Jūs ne susiminkštinsite širdį įnešdami į Seimą apie mane, idant galėčiau pargyžti, tai aš pats sau ką blogo pasidarysiu. Dievas mato, nes piktums mane ima, *kad aš Lietuvis budamas* Lenkams tarnaučiau, o Jūs neturite trijų generalų, kad Jumis galybė kokia ant virvutės laikys. Tada tik gal pajusite ir apie save pasirupinti. Ant galo, pasitikiu ant prietelystės, su kuria teikiusi mane pagarbinti. J. M. P. Geradėjas, prašau visados būti išvaduotoju manęs, kuris Tau noriu būti tikru, neatsimainančiu ir su tikra garbe Jo Mylistos pono Geradėjas nusizėminusiu tarnau.
T. Kosciusko, g. m."

(Toliaus bus)

GIRIOJ

*Augštos eglės, pušys
Vis šakas siubuoja,
O beržai ir liepos,
Štai, šesėli kvaja.*

*Vėjas saldų kvapą
Į šalis vis sklaisto;
Žmogui daros sveika
Lyy nuo kokio vaisto.*

*Paukščiai taip maloniai
Tarp šakų dainuoja,
Ir po visą girį
Sau linksmai skrajoja.*

*Voverė šakose
Linksmai šokinėja,
Moters grybus, uogas
Nuolat rankinėja.*

*Kaip giraitė miela,
Kaip labai patogus,
Taip ramu ir vėsu
Lyy po tėvo stogu.*

*Ten, žemiau elksnynas
Ir upelis plaukia,
Gert ir pasimaudyt
Meiliai žmones šaukia.*

KSAV. VANAGELIS

GLUDYBIŲ GELMESE

*Atskardi ir dingsta tolimas balsas...
Dangaus nesiekia liepsnybių gatėms
Žalčių karunos. Amžinas valsas
Velniskai sukas geismų pagairėms...
Slaptinųjų sfinksų, dega ugnybė
Ir pranašingai tolyj gyvena...
Stielos gelmėse amžių ramybė —
Vėliavos supas — širdy plevėna...
Atsuot prarajoj šturpas many...
Skausmas ir klykamas sielai balsus...
Palaimos šarvai dega ugnį —
Liepsnų vainikams šauksmas teisus...
Amžini toliai — džiaugsmas širdy,
Kol amžinos jėgos sieloje išseks...
Palaimintas kraštas amžių kely,
Kur ugnys liepsningai vėl sielą uždeg.*

ANTANAS VILUTIS

Linksmybė yra impulsas ir vikrumas... žodžiu sakant, yra tai perređytas gėraširdumas, ir nors tas paeitų dar tik iš prigimties ar gero upo, vistiek dar yra palaima. —
Amiel.

LAISKAI IŠ VILNIAUS

Rašo Lietuvis

Aš aną kartą rašiau, kokios yra sąlygos, o ypatingai lietuvių. Rašiau taip pat, kad per ilgus amžius kolonizacinis lenkų gavalas be galo nusilpino vietinių lietuvių gyventojų dvasią, sukrėtė jų nusistatymą. Tą negarbingą misiją pribagė rusai, kurie valdydami Lietuvą per šimtus metų taip pat stengėsi ją išnaudoti savo tikslams. Ir tuo būdu, ilgų amžių svetimų gavalų trynimasis mūsų krašte padarė mums begalės žalos, daugumoje vietų lietuvių visuomenė staciai išautėjo, ar bent pasidarė visai neaiški, bepalvė. Tokią visuomenę naudojo, kas tik galėjo. Tautinis lietuvių atgimimas, prasidėjęs "Aušros" laikais labai mažai te palietė Vilniaus kraštą, nors tikrai pasakius del virš minėtų priežasčių, tasai atgimimas taip lengvai negalėjo čia prigyti. Daugiau lietuviškumo žymių įgauna Vilniaus kraštas, leidus lietuviams spaudą. Vilniuje pasirodo pirmasis lietuvių dienraštis "Vilniaus Žinios," po jo atsiranda visa eilė kitų politinių, kultūrinių ir visuomeninių laikraščių, o metam praslinkus, vadinasi 1905 m., D-ro Basanavičiaus ir kitų lietuvių veikėjų iniciatyva sukiamas Didysis Vilniaus seimas, kuriam atvyksta virš 2,000 iš visų Lietuvos kraštų atstovų. Tasai seimas aiškiai parodė, kad Lietuva, kaip tauta dar gyvuojanti, kad amžių vergija negalėjo išbraukti jos iš tautų sąrašo; ji paliko gyventi. Tasai seimas iš vienos pusės sukrustulizavo politinę ir tautinę lietuvių mintį, iš kitos vėl pusės parodė kitoms tautoms, kad Lietuva nėra tai nesąmoninga žmonių masė, ar kokios nors slavų visuomenės dalis, bet kad Lietuva yra tauta, turinti savo istoriją, tradicijas, kultūrą, atskirą savo kalbą. Nuo Didžiojo Vilniaus Seimo prasidėjo nauja Lietuvos politinio gyvenimo era. Ypatingai tasai seimas prisidėjo prie atbudimo iš amžių letargo. Vilniaus krašto lietuvių. Bet kiek lietuvių susiprato šviesti ir lavintis, tiek amžinieji lietuvių priešai — lenkai padidino savo misijų darbą dvigubai, kad pastojus kelią atgimstančiai lietuvių tautai. Tą kovą pirmiausiai

bradėjo spaudoje — ir miesto kultūrinėse organizacijose, o ne daug trukus persimetė ir sodžiun. Sodžiujė (provincijojė) kova ėjo dviem frontais: mokyklose ir bažnyčiose. Iki tol rusur bažnyčiose viešpatavo lenkų kalba, klebonijose kalbėjo kunigai lenkiškai. Išimtis buvo labai maža. Bet susipratimo banga palietė ir provincijos lietuvius. Jie pradeda steigti mokyklas, ir beveik visur reikalaujanti lietuvių kalba pamaldų bažnyčiose. Prasideda didžiulė kova. Arenoje pasirodo tuometinis Vilniaus vyskupijos valdytojas kun. Michalkevičius, kuris aiškiai stoja lenkų reaktorių pusėn. Bet apie tą garšųjį "Mikę Kvakę" kalbėsiu vėliau. Daugumoje vietų lietuviams pasiseka iškovoti nors dalį savo teisių bažnyčiose, šen atsiranda mokyklų, kooperatyvų, įsikuria "Ryto" skyriai, skaitoma plačiai laikraščiai, platinasi lietuvių knygos. Taip dalykų stovis su mažomis permainomis tęsiasi iki Didžiojo Karo. Pradėjus baubti kanuolėms, Vilniaus krašte lietuvių kultūros ir švietimo darbas pradėjo menkti, nes ir inteligentinės jėgos buvo arba mobilizuotos, arba artinantis vokiečiams, išsiblaškę. 1915 m. ru denį užėmus vokiečiams visą Lietuvą, rodėsi, kad dabar lietuviams bus sunku atsigaivinti, nes didesnė inteligentų ir įstajū dalis emigravo Rusijos gilumon ir tuo būdu visas kultūrinis darbas sustojo. Bet taip tik rodėsi, o išties, nors ir mažas Vilniaus lietuvių inteligentų būrelis, stverėsi kultūros ir apšvietimo darbu su didžiausiu atsidėjimu. Tautos tėvo D-ro Jono Basanavičiaus, prof. M. Biržiškos ir mok. P. Gaidelionis rupesniu pradėta kurti pirmoji lietuvių gimnazija Vilniuje. Siandien jinai gyvuoja jau 11-tuosius metus. Bet apie ją taip pat kalbėsiu vėliau. Be to pradėta steigti lietuvių prieglaudoms. P. E. Vileišienės pastangomis išgauta iš vokiečių valdžios keletas namų, kuriuose įsteigta neturtingiems lietuvių moksleiviams bendrabūtieji, kuriuos kiek vėliau, su didžiausiu barbarišku išplėšė lenkai. Praėjus kuriam laikui nuo vokiečių paėmimo Vilniaus, pasirodė lietuvių dienraštis "Lietuvos Aidas," kuris telkė aplink save visą Lietuvos visuomenę, vadovavo opinijos išdirbime ir kristalizavo ruošą prie nepriklausomybės, lietuvių mintį, jų nusistatymą. 1917 m. išrenkama Lietuvos Taryba, kuri ir davė pradžią faktinai Lietuvos nepriklausomybei. Vokiečiai organizavimosi visa Lietuva, kurios centru buvo tuomet Vilnius. Bet nesnaudė ir vietiniai lenkų ponų tarnai ir Varšuvos agentai, kurių tuomet Vilniuje buvo pilna. Vokiečiai gi nepalaikė nei vienos nei kitos pusės, leido, kiek tas nekėnė jų interesus lenktyniuotis kol galų gale 1919 m. pačioje pradžioje apledo Vilnių. Atsiųstieji Varšuvos agentai vietiniams lenkams padedant sudarė kelių šimtų pusbernių legioną ir smurto keliu pagrobė keletoms dienoms Vilnių. Bet besiveržianti iš Rytų bolševikų raudonoji armija, jau Sausio pradžioje 1919 m. paėmė lengvai Vilnių. Lenkų pusbernių gaušys pasitraukė Gardino linkui. Bolševikai šeimininkavo Vilniuje iki balandžio mėnesio. Per tą laiką jie varė smarkią agitaciją už komunizmą, kuris tačiau Vilniaus gyventojuose jokio pritarimo nerado. Per tą laiką jie išvežė įkaitais keliolika lietuvių inteligentų, kurių tarpe buvo poetas Liudas Gira ir dabartinis Vilkaviškio vykuspas M. Reinyš. Per pačias velykas, Balandžio mėn. pradžioje puolė Vilnių vietinių ponų atvesti Varšuvos legionai, kurie kovėsi Vilniaus gatvėse tris dienas. Bolševikai delei silpnumo ir netvarkos savo armijoje turėjo pasitraukti iš Vilniaus. Tuo būdu senąją Lietuvos sostinę šiuo kartu pagriebė į savo rankas daug skaitlingesni Varšuvos legionai, kuriems tuomet vadovavo dabartinis kariaturos diktatorius Pilsudskis. Užėmė Vilnių, lenkai pirmą kartą viešai ir visai begėdiškai apipilė lietuvių prieglaudas, pagrobė daugybę turtu. Nuo šiol prasideda savališkių lenkų viešpatavimas Vilniuje ir sisteminis lietuvių kultūros ir apšvietimo teriojimas, arba teisingiau pasakius, atvira kova su visa tai, kas yra lietuviška. Pirmiausia buvo uždrausta bent kokie vieši susirinkimai, įvesta laikraščių ir knygų cenzura, pradėta kibiti prie lietuvių veikėjų, kai kurie susodinami Lukiškių kalėjimam. Šiek tiek apriimus, Vilniun buvo paskirtas generalis Varšuvos valdžios atstovas Osolowski, kuris pasižymėjo savo drakoniškais įstatymais, kuriais varžė visokiais būdais kultūrinių lietuvių darbą. Bet ir šiuo kartū lenkų okupacija Vilniuje tęsėsi neišgal. 1920 metų vasarą, bolševikai puolė lenkus visu frontu ir visa lenkų armija pakrikusi didžiausioje betvarkėje bėgo į Varšavą. Nedaug trukus, Vilnius vėl pateko bolševikų rankosna. Lenkai tuomet tyčia nedarė fronto prieš lietuvius, kad jų nebeįsileisti Vilniun. Bolševikai vijosi lenkus iki pat Varšuvos. Bet čia lenkai sutraukė visas savo jėgas ir vadovaujantis francų generolams sumušė bolševikus, kurie pradėjo be tvarkos trauktis nuo Varšuvos. Tuo laiku Vilnius palė teko lietuvių rankosna. Gyventojuose pakilo geras upas. Ypačiai, kas gyvas, pradėjo lietuviškai kalbėti, pasipylė lietuvių laikraščiai, atsidenė bankai, kooperatyvos, skaityklos, ekonominis gyvenimas žymiai pagerėjo. O senoj Gedimino pilyplėvesavo trispalvė lietuvių vėliava, kuri pranašavo visam kraštui taip senai trokštama laisvę, kuriai betgi neišgal teko džiaugtis. Bolševikus bevydami, lenkai atsidūrė ties Suvalkais, ir tuo būdu susitiko su lietuvių kariuomene. Formalio karo tarp Lietuvos ir Lenkijos nebuvo, bet mušių įvykdavo. Tuomet abidvi valstybės išsiuntė savo atstovus Suvalkų derybosna. Lietuviai, kad derėtis ir tartis del draugiškų abiejų valstybių santykių, o lenkai, kad lengviau apgavus lietuvius ir klastos keliu pulti Vilnių. Tuo pat laiku, kai Suvalkuose ėjo derybos, Lydoje ruošėsi prie karo su lietuviiais Pilsudskis. Vieną dieną abiejų valstybių atstovai pasirašė nepuoliu sutartį, kitą dieną Pilsudskis išsiuntė savo pupilijų generolą Želigovskį ant Vilniaus. Daug didesnės lenkų kariumenės jėgos privertė lietuvius trauktis. Be to, lietuviiai nesitikiėjo, kad taip apgaulingai ir staciai begėdiškai, lyg šuo iš pasalų, puls lenkai. Bet taip buvo. Lenkai gėdos neturi. Kilniausiu jų obalsis: — melas, apgaulė ir savęs gyrimasis. Tuo vaduodamiesi sulaužė jie begėdiškai Suvalkų sutartį. Po kelių kovos dienų, 1920 m. spalio mėn. 9 d. lenkų legionai naikindami ugnimi ir kardu visą kraštą, įsiveržė Vilniun.

Nuo to laiko prasidėjo Vilniaus krašto lietuvių martirologija, apie kurią pakalbėsiu kitame laiške. Vilnius, 1926, Spalio m.

ra ir dabartinis Vilkaviškio vykuspas M. Reinyš. Per pačias velykas, Balandžio mėn. pradžioje puolė Vilnių vietinių ponų atvesti Varšuvos legionai, kurie kovėsi Vilniaus gatvėse tris dienas. Bolševikai delei silpnumo ir netvarkos savo armijoje turėjo pasitraukti iš Vilniaus. Tuo būdu senąją Lietuvos sostinę šiuo kartu pagriebė į savo rankas daug skaitlingesni Varšuvos legionai, kuriems tuomet vadovavo dabartinis kariaturos diktatorius Pilsudskis. Užėmė Vilnių, lenkai pirmą kartą viešai ir visai begėdiškai apipilė lietuvių prieglaudas, pagrobė daugybę turtu. Nuo šiol prasideda savališkių lenkų viešpatavimas Vilniuje ir sisteminis lietuvių kultūros ir apšvietimo teriojimas, arba teisingiau pasakius, atvira kova su visa tai, kas yra lietuviška. Pirmiausia buvo uždrausta bent kokie vieši susirinkimai, įvesta laikraščių ir knygų cenzura, pradėta kibiti prie lietuvių veikėjų, kai kurie susodinami Lukiškių kalėjimam. Šiek tiek apriimus, Vilniun buvo paskirtas generalis Varšuvos valdžios atstovas Osolowski, kuris pasižymėjo savo drakoniškais įstatymais, kuriais varžė visokiais būdais kultūrinių lietuvių darbą. Bet ir šiuo kartū lenkų okupacija Vilniuje tęsėsi neišgal. 1920 metų vasarą, bolševikai puolė lenkus visu frontu ir visa lenkų armija pakrikusi didžiausioje betvarkėje bėgo į Varšavą. Nedaug trukus, Vilnius vėl pateko bolševikų rankosna. Lenkai tuomet tyčia nedarė fronto prieš lietuvius, kad jų nebeįsileisti Vilniun. Bolševikai vijosi lenkus iki pat Varšuvos. Bet čia lenkai sutraukė visas savo jėgas ir vadovaujantis francų generolams sumušė bolševikus, kurie pradėjo be tvarkos trauktis nuo Varšuvos. Tuo laiku Vilnius palė teko lietuvių rankosna. Gyventojuose pakilo geras upas. Ypačiai, kas gyvas, pradėjo lietuviškai kalbėti, pasipylė lietuvių laikraščiai, atsidenė bankai, kooperatyvos, skaityklos, ekonominis gyvenimas žymiai pagerėjo. O senoj Gedimino pilyplėvesavo trispalvė lietuvių vėliava, kuri pranašavo visam kraštui taip senai trokštama laisvę, kuriai betgi neišgal teko džiaugtis. Bolševikus bevydami, lenkai atsidūrė ties Suvalkais, ir tuo būdu susitiko su lietuvių kariuomene. Formalio karo tarp Lietuvos ir Lenkijos nebuvo, bet mušių įvykdavo. Tuomet abidvi valstybės išsiuntė savo atstovus Suvalkų derybosna. Lietuviai, kad derėtis ir tartis del draugiškų abiejų valstybių santykių, o lenkai, kad lengviau apgavus lietuvius ir klastos keliu pulti Vilnių. Tuo pat laiku, kai Suvalkuose ėjo derybos, Lydoje ruošėsi prie karo su lietuviiais Pilsudskis. Vieną dieną abiejų valstybių atstovai pasirašė nepuoliu sutartį, kitą dieną Pilsudskis išsiuntė savo pupilijų generolą Želigovskį ant Vilniaus. Daug didesnės lenkų kariumenės jėgos privertė lietuvius trauktis. Be to, lietuviiai nesitikiėjo, kad taip apgaulingai ir staciai begėdiškai, lyg šuo iš pasalų, puls lenkai. Bet taip buvo. Lenkai gėdos neturi. Kilniausiu jų obalsis: — melas, apgaulė ir savęs gyrimasis. Tuo vaduodamiesi sulaužė jie begėdiškai Suvalkų sutartį. Po kelių kovos dienų, 1920 m. spalio mėn. 9 d. lenkų legionai naikindami ugnimi ir kardu visą kraštą, įsiveržė Vilniun.

Iš Amerikos Lietuvių Gyvenimo

Cia Talpinama Žinios iš Amerikos Lietuvių Gyvenimo Išimtinai. Rašo Musų Gabausi Korrespondantai Apie Teatrus, Prakalbas, Balius ir Bendrą Lietuvių Judėjimą.

NEW YORK, N. Y. Ar Negalima Lietuvių Namų, Lietuviams ir Pavest?

Daug pinigų sudėjo Amerikos lietuviiai, pavesdami savo sunkiai uždirbtus centus sunaudoti svetimtaučiams. Pavyzdžiui, kiek lietuviiai sumoka savo pinigų statydami bažnyčias, klebonijas, parapišes mokyklas, vienuolynus? O tą visą tur tą aprašo airiams. Arba, kiek lietuviiai siuvėjai sumoka pinigų neva "savo" svetainėms, kuriuos paskui pasilieka rankose žydų. — kaip va Brooklyne Amalgamėitų svetainė. Dabar "Tėvynė" praneša, kad buvėsis Lietuvos Atstatymo Bendrovės namas New York'e, lietuvių pinigais nupirktas, pasiliko tuščias, nes bankas išsikraustė ir — žinokitės sau! Be abejonės, kad ir šis namas, nors visos Amerikos lietuvių pinigais nupirktas, neužilgo užpusdygi perėis į svetimtaučių rankas.

Tuo tarpu lietuviiai daugely didelių kolonijų skursta ir kultūriškai užmiršta be savo svetainių. Tai didelė mums gėda! Butų labai geru daiktu, kad likusi Lietuvos Atst. B-vės šerinininkai nors šito namo neparduotų svetimtaučiams, kurie ir be lietuvių su šiltais gyvena. Reiktų šitas namas parduoti ir už jį gauti pinigai įvesti į Maspetho Auditorijos Bendrovę, kuri jau nupirko didelę gabalą žemės ir rengiasi statyti visam Brooklyniui, Maspethui ir visai aplinkinei vienintėlei didžiulei svetainė — Liaudies Namą. Vieta labai gera ir pelnas ateityje aiškus, nes žemė ir namai Brooklyne be kyla augšty.

Šito Liet. Ats. B-vės namo vistiek šerinininkai po plytą neįsidedalins ir neišsinešios. Todel labai butų išmintinga, kad nors likučius šio turto įvesdintumėm į tikrai lietuvišką įstaigą vienoje iš seniausių lietuvių kolonijų — Brooklyne, iš kur, gaidima sakyti, nuo seniausiu laikų visų Amerikos lietuvių kultūra kilo. Šerinininkai turėtų apsvarstyti ir pakelti savo balsą, kad dar vienas lietuvių turtas neuėnėtų į kieno nereikalingas rankas. Šerinininkas

BINGHAMPTON, N. Y. Juozas Zukauskas — Jack Sharkey

Dabar visas Binghamtonas sujūdes delei kumštinniko Jack Sharkey sumušimo negro Wills kurio bijojosi Dempsey su Tunney, Binghamtoniečiai sujūde todel, kad Jack Sharkey yra binghamtonietis, čia gimęs ir čia augęs. Mokykla, kurioj jis mokinosi, dirbtuvė, kurioj dirbo, yra dabar kaip kokios šven tyklos. Ir kaip nebus sujūdimio, kad binghamtonietis Sharkey turi progos tapti pasauliniu kumštinniku čampionu.

Bet nemažiau yra sujūde ir lietuviiai. O tai todel, kad Jack Sharkey yra lietuvis. Tikroji jo pavardė yra Juozas Zukauskas. Jis yra gimęs Binghamtone 1902 m. Jo tėvas, Baltus Zukauskas paeina iš Lietuvos nuo Pasvalio, Žalapiarių kaimo, o motina — nuo Krkenavos. Jie t. y. Juozo tėvas — motina ir dabar gyvena Binghamtone. Iš mažens Juozas buvęs labai neklusnus ir tėvai tankiai sakydavę, kad jie juo nesidžiaugia. Vėliau jis įstojo Jungtinių Valstijų laivynan ir ten pradėjo kumščiuotis. Ten jis už vikrų kumščiuovimą tapo pra-

WATERBURY, CONN. Vaičkaus Teatro Gastrolės

Spalių mėn. 28 d. šv. Juozapo parapijos svetainėje įvyks Vaičkaus Dramos teatro ir Cine-o-va Pictures Korporacijos spektaklis. Bus duodamas sekantis programos: krut. pav. arciv. Matulevičiaus vizitacija po kolonijas ir "Lietuvių Diena" Phila. Vaidinama: vienas aktas iš veikalo "Valdovo sūnis"; paskutinis aktas "Genovaitis" — Golius kalėjime; dvi komedijos — "Jaunikis" ir "Žvakutė užgeso." Pradžią lygiai 8 val. vak.

Sekantis tos pačios Kompanijos vakaras bus Hartforde, butent Spalio 31 d. šv. Trejybės drauginė svetainė. Bus duodamas tas pats programos.

BALTIMORE, MD. Jubilėjinė Draugijos Vakariėnė Drapulių Kritikos Rengėjimas

D. L. K. Mindaugio d-ja šventė savo 20 metų sukaktuves, Spalio 10 d., kad geriau apvaikščiojus tokį svarbų įvykį, turėsiu surengę gražią vakariėnę, kurioje dalyvavo apie 400 žmonių. Pažymėjimui šio, taip svarbaus įvykio, buvo pakviesta visa pirmutinė valdyba. Pirmasis draugijos prezidentas, sa kydamas prakalbėję, uždegėžio žvakutes ant "keikso," kuris stovėjo pastatytas ant pagrindžių. Tai buvo labai puikus išspudis. Paskui keiksas buvo išdalintas visiems po šmočiuką. Vakariėnė buvo viena iš puikiausių.

TUCKAHOE, N. Y. Nutrosko Gazu Lietuviiai

Nelaimė atsitiko ant 138 Columbus Av., kur del atsuko gazo kranelio pečiuje, mirtinai nutrosko Juozas Solenskis, 47 metų ir Juozas Krywacha (turbut Krivickas?) 5 metų, kurio motina turbut taipgi mirs. Be to dar nuvežta ligoninėn pri trokusius: Povilą Krywacha, 38 metų, Sofiją Krywachiute, 7 ir pusės metų ir Miką Bodwick (Budrevičių), 27 metų, kurie taipgi sunkioje padėty, bet gydymoju spėjama, kad pasitaisyšia.

M. M. ŠLIKAS Lietuvos Advokatas

2433 E. Allegheny Avenue Philadelphia, Pa. Tel. Regent 0648 Namų Tel. Michigan 8751

LITVINO SVETAINĖ So. Park and Front Streets, Elizabeth, N. J.

Didelė, moderniška Svetainė, su estrada teatram ir koncertams. Patogi vieta baliams, del vestuvių ir kitų parengimų. Geriausia vieta del pakeivių: gražūs kambariai ir garadžiai. Perku namus ir parduodu. Ir taipgi visokių patarimus suteikiu veltui. Reikale melždiu kreiptis pas mane augščiau minėtu antrašu. Telephone: Trinity 1045.

Ingersoll watch advertisement. Includes image of a pocket watch and text: 'Ieškokite vardo INGERSOLL ant veido. Ingersoll yra garsiausi ir mėgiausiai laikrodėliai pasaulyje...' Price range: \$1.50 to \$9.50.

DR. JOHN J. GILLIN advertisement. Podiatrist. 203 Havemeyer St., Brooklyn, N. Y. Specializes in foot ailments. Includes image of a foot.

BEEKMAN STOVE COMPANY advertisement. 99 Beekman Street, New York, N. Y. 142 Perry Avenue, Maspeth, L. I. N. Y. Includes image of a stove.

United States Lines advertisement. Kaledų Ekskursijos į LIETUVĄ. Includes image of a ship and text about travel to Lithuania.

A. STANKUS advertisement. Bell Phone Poplar 7545. Includes text about services and contact information.

JONAS KANTAUTAS advertisement. 'Vienybės' įgaliotinis Connecticut valstijoje. Includes text about a publication and contact information.

Įsteigta 1886
VIENYBĖ
 TRIS-KART SAVAITĖJE
 Leidžiamas
 Antradieniais, Ketvirtadieniais
 ir Šeštadieniais
 Brooklyn, N. Y.
 METINĖ PRENUMERATA:
 Suvienuose Valstijose — \$4.00
 Kanadoje — — — \$4.50
 Lietuvoje ir kitur — \$5.00
 Apie skelbimus klauskit laiškais:
 Adresas:
 Vienybės Publishing Co.
 193 Grand Street
 Brooklyn, N. Y.

Established 1886
VIENYBĖ
 LITHUANIAN TRI-WEEKLY
 Published
 Tuesdays, Thursdays
 and Saturdays
 at Brooklyn, N. Y.
 SUBSCRIPTION RATES:
 In United States — — \$4.00
 Canada — — — — — \$4.50
 Other Countries — — \$5.00
 Advertising Rates on Application
 Adresas:
 Vienybės Publishing Co.
 193 Grand Street
 Brooklyn, N. Y.

PERŽVALGA

„Vienybės“ Darbas

Mūsų spauda Amerikoje nu-
 džiugo iš fakto, kad Sharkey
 yra lietuvis žukauskas. Bet tą
 faktą iškėlė ir patvirtino „Vie-
 nybė“ ir „Vienybės“ žmonės.
 Kredito užtai, suprantama, iš
 mūsų kolegų negauname, nes
 tokia mada yra pas amerikiečių
 laikraščius: pulti kaip vanagai
 ant silonybių, o pavydiškai nu-
 tylėti gerumas.

Rankų Bučiamas ir Lazdos

Lietuvoje visi yra „ponai“, o
 savo poniškumo įrodymai visi
 vyrai bučiuoja „ponioms“ ran-
 kutes ir ant rankų nešioje laz-
 deles.

Lenkų Finansiniai Reikalai

Dabartinė Lenkijos valdžia
 bando sumažinti skaičių ban-
 kų, ir nori, kad jų nebūt daug-
 viau, kaip 40. Tuo tikslu yra
 paskirta 65 milijonai zlotų sušeli
 pinigai stipresniui, kad mažesni
 bankai būtų nukonkuruoti.
 Valstybės bankas pradėjo pri-
 imti indėlius aukso zlotais ir
 Amerikos dolariais. Už aukso
 zlotus padėtis visam metui,
 mokama 6-tas nuosimtis. Už
 dolarius, taipgi 6-tas nuosimtis,
 ir 5-tas, jei dolariai padėti tik
 trims mėnesiams.

Nors Vienam Žmogui

Pruselaičių šeimos išmiri-
 mas yra, mažiausia sakant, mi-
 sterija. Ar tai nelaimė, ar kri-
 minališkas kieno prasižengi-
 mas, ar saužudybė? Pilno at-
 sakymo, gali būti, niekad nebus
 sulaukta, nes Pruselaičiai nėra
 turtuoliai, kaip kunigo Hall gi-
 minės, kurių byla vėl iš pana-
 giųjų knaisoma.

Skaitytik ir Platinkit

„Naujienų“ korespondentas,
 Balčikonis, iš Binghamptono
 praneša, kad kumštintinko Juo-
 so tėvas vardu Baltrus Žukaus-
 kas paeinąs iš žaliaparvių kai-
 nams, Pasvalio apskr., o motina
 nuo Kreknavos. Iš mažens Juo-
 sas budavęs labai nepaklusnus.
 Dabar Juozas yra taikusas bu-
 do žmogus, su šeima, nors
 ir kumštintinkas. Jis gyvena
 Brightone po No. 1734 Com-
 monwealth Av.
 „Dirva“ nurodo, kad surašius
 pavardes žymių kumštintinkų
 šiaip:

Dempsey
 Tunney
 Sharkey

jos visos baigiasi su „ey.“ Vien-
 nas jau buvo kumštintinkų ka-
 ralius, kitas yra, o trečias —
 gali būti!

Skaitytik ir Platinkit
 „Vienybė“

o jos brolis prie garsios Dam-
 rosch orkestros už koncertinį
 solistą, rodo, kad Pruselaičių
 šeimynai visai negręstė jokios
 „juodos dienos“, kaip tvirtina
 Pruseika. Kapitalistinė sistema
 duoda progos ir paprastų dar-
 bininkų vaikams išsimuštį aug-
 tyn, kaip gali patvirtinti, kad
 ir visa eilė daktarų: Petrika,
 Valukas, Paulonis, žukauskas,
 nekaltant jau apie kitus profesio-
 nalus. Mes visai neabejojame,
 kad Pruselaitukui šypso-
 jus skaišti ateitis, nežiurint
 Pruseikos varniško kranksėjimo.

Cekoslovakai Išsiblaivo

Trečdalis Cekoslovakijos gy-
 ventojų yra vokiečiai. Kada čė-
 kai įsteigė savo nepriklausomą
 valstybę, atsiskirdami nuo Aus-
 trijos, tautiškas pas juos
 smarkiai užsiliepsnojo. Čėkai
 pradėjo dėti visokias pastangas,
 kad trečdajį savo vokiečių pilie-
 čių padaryti čekoslovakais.

Suprantama, kad tas pavykti
 negalėjo, kaip lenkams nega-
 li pavykti sulenkinti Vilnijos,
 arba lietuvių bandymas sulietu-
 vinti žydus. Po aštuonių metų
 kovų, čekai, galų gale susipra-
 to. Šiomis dienomis susitvėrė
 naujas ministerių kabinetas, į
 kurį įeina vokiečiai. Dabar Čė-
 kijos piliečiai bus pasidalinę ne
 į tautiškas partijas, bet į luo-
 mines. Čėkų socialistai dirbs su
 vokiečių, o vokiečių tautininkai
 su čėkų tautininkais. Visos pa-
 stangos sučekinti vokiečius tam
 palaidotos.

Čėkų pavyzdys būtų labai ge-
 ras mūsų „broliams“ lenkams,
 jei minėti broliai turėtų proto
 pasimokinti. Lietuvoje tautinių
 mažumų persekiojimo niekad
 nebuvo. Ten tautiškesni lietu-
 viai net nusiskundžia, kad svei-
 timi daugiau globojami, negu
 lietuviai.

Žukausko-Sharkey Tėvai

„Naujienų“ korespondentas,
 Balčikonis, iš Binghamptono
 praneša, kad kumštintinko Juo-
 so tėvas vardu Baltrus Žukaus-
 kas paeinąs iš žaliaparvių kai-
 nams, Pasvalio apskr., o motina
 nuo Kreknavos. Iš mažens Juo-
 sas budavęs labai nepaklusnus.
 Dabar Juozas yra taikusas bu-
 do žmogus, su šeima, nors
 ir kumštintinkas. Jis gyvena
 Brightone po No. 1734 Com-
 monwealth Av.

„Dirva“ nurodo, kad surašius
 pavardes žymių kumštintinkų
 šiaip:

Dempsey
 Tunney
 Sharkey

jos visos baigiasi su „ey.“ Vien-
 nas jau buvo kumštintinkų ka-
 ralius, kitas yra, o trečias —
 gali būti!

Atskardai ir Dingsta tolimas balsas...

Atskardai ir dingsta tolimas balsas...
 Dangaus nesiekia liepsnybių gairėms
 žalčių karunos. Amžinas valsas
 Velniskai sukas geismų pagairėms...
 Slaptingų sfinksų, dega ugnybė
 Ir pranašingai tolyj gyvena...
 Stielos gėlmėse amžių ramybė —
 Vėliavos supas — širdy plevėna...
 Atsuot prarajoj šturpas many...
 Skausmas ir klykmas sielai bausis...
 Palaimos šarvai dega ugnį —
 Liepsnų vainikams šauksmas teisus...
 Amžini toliai — džiaugsmas širdy,
 Kol amžinos jėgos sieloje išseks...
 Palaimintas kraštas amžių kely,
 Kur ugnys liepsningai vėl sielą uždegs.
 ANTANAS VILUTIS

VALANDĖLĖS

Apysakų, Dramų, Feljetonų, Eilių ir Parinktų Straipsnių Skyrus

GEN. KOŠCIUSKA — LIETUVIS

Kuomet „Vienybė“ No. 126, tilpo aprašy-
 mas apie g. T. Kosciuską ir pasakyta buvo „Ar
 išties Kosciuska skaitė save Lietuviu?“ tai no-
 riu paskelbti sekančius dokumentus, kurie ran-
 dasi mano archyve, kad skaitytojai neturėtų
 mažiausios abejonės apie Kosciusko lietuvišku-
 mą.
 A. B. Strimaitis.

GENERALAS TADAS KOŠCIUSKA

*Zemė graži, turėtų būti pavesta
 Sveciems, taupiems lietuviams,
 Bet ne žiopliams tinginiams.
 Malonėkit mane gražint Lietuvon.
 Piktums mane ima, kad aš
 Lietuvis budam's Lenkams tarnaučiau.*
 T. Kosciuska

Kiekviename gyvenimo ruože, yra tam tikri
 nuotykių, tam tikri simboliai (ženklai) tų nu-
 otykių atžymėjimai, taip pat atsižymėjusių ypa-
 tų rekordai. Jei paimsime domėn šventraštį-Bib-
 liją, atrasime tenai užžymėtus nuotykius nuo
 Adomo ir Levos gadynių, visą eilę vėliau gyvenu-
 sių, atsižymėjusių kuomi nors vyrų, kuriuos, be-
 rods, didumą iš jų, garbiname kaip šventuo-
 sius. Nors nekurių jų taip vadinamųjų šventųjų
 gyvenimo biografiją perskaitęs, pastudijavęs
 kiek giliau, padaręs analizą, sulygines su šių
 dienų žmonių nuotykius, pradėsi abejoti apie
 jų šventumą, bet vienok kas pateko ant Istorijs
 lakštų, tą mes vadiname įvykiu faktų; tą fak-
 tą galime aiškinti vienai ar kitaip, bet jis yra.

Vienas iš daugelio tokių įvykių ir atžy-
 mėtų veiksnių yra tas, apie kurį šio straipsnio
 antgalvyje minime, — Tadeušas Kosciuska, ne-
 mažai gyvenime atsižymėjęs asmuo.

Abelname pavienio žmogaus gyvenime, kas-
 diena matome tas ypatybes, kad kiekvienas vyr-
 ras ar moteris, stengiasi būti kuogražiausiu, šva-
 rinasi, šukuojasi, raito plaukus, skuta barzdą,
 karmo usus, sulyg išgalės dėvi rubus pagal sau
 pasirinkto skonio, kad tik atsižymėjus prieš ki-
 tus; net ir žvėrys bei paukščiai dabinas, susilai-
 zo šerštį, susitaiso plunksnas; tas besipuošimas,
 troškimas atsižymėjimo, yra gamtiškas instink-
 tas, kaip matome iš kelių augščiau paminėtų
 pavyzdžių; kaip paukščiai, žvėrys ir pavieniai
 smens puošiasi, taip draugijiniame gyvenime
 tam tikros žmonių grupės, puošiasi uniformoms,
 atsižymėjusius savo grupės vyrus gerbia; kiti
 ima pavyzdžius iš jų. Tautos seka lygiai tuom
 pačiu taku; kuri tauta tvirtesnė, kulturingesnė,
 turėjo progos išauklėti dvasios milžinus, tos tu-
 ri kuomi pasipuošti, pasididžiuoti prieš kitas tau-
 tas. Graikai tufi Plato, Aristotelį, Euripidį;
 Italai — Kolumbą, Dantę, Galileo, Karuso;
 Francai — Lafayette, Napoleon Bonaparte, Or-
 leano mergeļ; Anglai — Shakespeare, Crom-
 well, Newton; Vokiečiai — Wagner, Luther, Ko-
 perniką; Suvienuose Valstijose — Washingtoną,
 Linkolną, Grant, Lee. Mes lietuviai, turime Vy-
 tautą, Gedemingą, Keistutį; kas gali išskaitliuoti
 visas gyvenusias ir gyvenančias gimines, kiek
 kuri turi garbingų istorijoj mimų vyrų! Ne-
 viena tauta nenori atiduoti savo atsižymėjusius
 vyrus kitos kokios nors tautos kreditan, nežu-
 rint to, kaip kas nepanorėtų prisiravinti.

Mūsų praeitis, kuomet Lietuva buvo tvirta,
 paliko istorijoj neišdildomus faktus; tie vyrai,
 kurie tvarkė šalį, vedė karus prieš užpuolikus,
 paliko lietuviams nemirtinai; svetimtaučiai jų
 sau nesisavina. Bet kuomet Lietuva, susijungusi
 vienybėn su Lenkija, nužudė savistovybę ir savi-
 valdą, tai nuo 1572 metų iki šiam laikui jei ir
 buvo koks grynėjas gimęs iš grynai lietuvių tėvų
 kraujo Lietuvoje, nesunku buvo svetimiems to-
 kį perlą pasiglemžti ir sau priskaityti kaipo
 nuosavį. Tarpe daugelio mums vogtinai išplė-
 sėtų tlaentų, randame T. Kosciuską, kurį lenkai
 sau priskaito, o ypatingai čion Amerikoje, atė-
 jų atvejais giriasi, kad Kosciuska buvęs lenkų
 patriotas, jaunas budamas pamylėjęs laisvę, at-
 keliavęs Amerikon kariauti už šios šalies gyven-
 tojų išsiluosavimą iš po Anglijos priespaudos.
 Lenkai supranta, kad tokiais atsiliepiniais Ame-
 rikos spaudoje galima gauti Amerikos publikos
 simpatiją; jie netik laikraščiuose tankiai prime-
 na, kad Kosciuska jų patriotas, jų garbės vyras;
 neseniai bene 1918 m., jie pastatė stovylą publiš-
 kam skvėre, Washington, D. C.; kas palieka
 mums lietuviams pasakyti apie Kosciuską? Ar
 mums pridera vesti ginčai, kuriems priklauso
 Kosciuskos garbė? Vienintėlis dalykas, ką mes
 galime pasakyti, tai tas, kad Kosciuska buvo lie-

tuvis, o ne lenkas, ką liudija jo paties laiškas,
 kurį čion žemiau išspausdiname.
 „Jūsų Mylista Pone Geradėjau!

„Meldžiū Tavęs ant to viso, kas yra gyveni-
 me žmogaus komieliausiu, kaipo pati ir vaikai,
 idant norėtumei Tamsta Jo Mylista Geradėjas
 išvaduoti mane iš vietos *taip nemielios*, kaštau-
 nos ir sulyg šiol nieką neduodančios. Dievas ma-
 to, žodį ne turiu į ką pratarti, ir gerai, nes aš
 jau su jaučiais niekadoms nekaltėjau. Kas per
 Gaskonai! (tokį vardą buvo davęs Lenkų liur-
 biamis stovintiems arčiau prie vyriausybės). Bet
 aš jau liausiuos aprašinėti gyventojus tos žė-
 mės; (suprask Lenkijos) pasakysiu tiktai, kad
 ta žemė graži ir jie turėtų būti paskirta del viež-
 livų ir gaspadarnų Lietuviu, bet ne del jų, kurie
 yra tinginiai ir žiopliai. Norėkite mane gražinti
 Lietuvon. Musėt išsižadat manęs ir matote mane
 neišgalint tarnauti Jums! *Kasgi aš esmi, jeigu
 ne Lietuvis*, viengentis Jūsų? Per Jumis išrink-
 tas, kam aš turiu būti dėkingas jeigu ne Jums?
 Ką turiu ginti jeigu ne Jumis ir patsai save?
 Jeigu Jūs ne susiminkstinsite širdį įnešdami į
 Seimą apie mane, idant galėčiau pargyžti, tai
 aš pats sau ką blogo pasidarysiu. Dievas mato,
 nes piktums mane ima, *kad aš Lietuvis budamas*
 Lenkams tarnaučiau, o Jūs neturite trijų gene-
 roly, kad Jumis galybė kokia ant virvutės lai-
 kys. Tada tik gal pajusite ir apie save pasiru-
 pinti. Ant galo, pasitikiu ant prietelystės, su ku-
 ria teikiusi mane pagarbinti. J. M. P. Geradėjas,
 prašau visados būti išvadotoju manęs, kuris
 Tau noriu būti tikru, neatsimainančiu ir su ti-
 kra garbe Jo Mylistos pono Geradėjaus nusizė-
 minusiu tarnau.
 T. Kosciusko, g. m.“

(Toliaus bus)

GIRIOJ

Augštos eglės, pušys
 Vis šakas siubuoja,
 O beržai ir liepos,
 Štai, šesėlių kloja.

Vėjas saldų kvapą
 Į šalis vis sklaisto;
 Žmogui daros sveika
 Lyy nuo kokio vaisto.

Paukščiai taip maloniai
 Tarp šakų dainuoja,
 Ir po visą girį
 Sau linksmai skrajoja.

Voverė šakose
 Linksmai šokinėja,
 Moters grybus, uogas
 Nuolat rankinėja.

Kaip giraitė miela,
 Kaip labai patogus,
 Taip ramu ir vėsu
 Lyy po tėvo stogu,

Ten, žemiau elksnynas
 Ir upelis plaukia,
 Gert ir pasimaudyt
 Meilnai žmones šaukia.

KSAV. VANAGELIS

GLUDYBIŲ GELMESE

Atskardi ir dingsta tolimas balsas...
 Dangaus nesiekia liepsnybių gairėms
 žalčių karunos. Amžinas valsas
 Velniskai sukas geismų pagairėms...
 Slaptingų sfinksų, dega ugnybė
 Ir pranašingai tolyj gyvena...
 Stielos gėlmėse amžių ramybė —
 Vėliavos supas — širdy plevėna...
 Atsuot prarajoj šturpas many...
 Skausmas ir klykmas sielai bausis...
 Palaimos šarvai dega ugnį —
 Liepsnų vainikams šauksmas teisus...
 Amžini toliai — džiaugsmas širdy,
 Kol amžinos jėgos sieloje išseks...
 Palaimintas kraštas amžių kely,
 Kur ugnys liepsningai vėl sielą uždegs.
 ANTANAS VILUTIS

Linksmybė yra impulsas ir vik-
 rumas... žodžiu sakant, yra tai per-
 rėdytas gėraširdumas, ir nors tas
 paeitų dar tik iš prigimties ar gero
 upo, vistiek dar yra palaima. —
 Amiel.

Redakcijos Straipsniai

KADEMŲ INTERPELIACIJA DEL TARIAMOJO KOMUNIZMO LIETUVOJE

Lietuvos Seiman kademai įnešė interpeliaciją-paklau-
 simą, ką valdžia daranti, kad sutrėmus Lietuvoje besi-
 plėtojančią komunizmą, per taip vadinamus „profsojuzus.“
 Premieras Sleževičius, į tą interpeliaciją atsakydamas,
 įrodė faktais, kad valdžia komunizmo ne tik netoleruoja,
 bet dar jį tremia. Daugelis išisokėlių, kaip va Raseiniuose,
 patraukti teisman. Taip vadinamieji „profsojuzai“,
 premieras nurodo, esą naturalis apsiereikšimas, nes dar-
 bininkai visur bando laisvai organizuotis, kodėl tad jie ne
 galėtų organizuotis ir Lietuvoje.

Panašiai ir kitais kademų interpeliacijos punktais,
 premieras įrodė, kad valdžia stovi ant sargybos konsti-
 tucijos ir piliečių teisėtumo. Jei kas dabar Lietuvoje ke-
 lia betvarkę, tai tik patys kademai. Su tuomi, rodos ir tu-
 rėtų baigtis.

Vienok reikalinga bus rezervacija. Amerikos laik-
 raščiams pradeda rašinėti iš Lietuvos laiškus ir straips-
 nius žinomi pažangūs žmonės, kurie nusiskundžia Lietu-
 voje įvykusia „per didelę laisvę“, kurią išnaudoja komu-
 nistai, prisidengę „profsojuzų“ vardu. Tie balsai nebus
 galima sulaukyti, nes jeigu vienas laikraštis nutylės, tai
 kitas parašys, ir tuomi tik užpils vandenio ant komunis-
 tų ir klerikalų maluno.

Žinodami komunistų ir klerikalų nesąžiningumą, mes
 nujauciame, kad jie šita momentą išnaudos lietuvių kur-
 stymui prieš dabartinę Lietuvos valdžią. Pagrindus jie
 ras lengvai. Nežiurint, kad darbininkams leista Lietu-
 voje organizuotis į profesines sąjungas jeigu tik į jas
 pradės maišytis Rusijos agentai ir valdžia ims juos trem-
 ti, tai komunistai vistiek rėks didžiausiu balsu prieš Lie-
 tuvos valdžią, vadindami ją „kruvina“, kaip jie ir dabar
 vadina. Na, o klerikalai, pasiskaitę apie suniekinimą kur
 nors Lietuvos vėliavos per tuos „profsojuzų“ rusiškus a-
 gentus, vėl rėks, kad Lietuvos valdžia — bolševikiška.

Štai kame mes amerikiečiai ir norėtume pasilaikyti
 rezervaciją. Mes netikim nei komunistų, nei klerikalų
 riksmams; bet mes jūčiu būdu nepritarume Lietuvos
 valdžios minkštai politikai, kuri leisti profsojuzams nie-
 kinti Lietuvos vėliavą viešai gatvėse, neigi į juos leisti
 vartojimą oficialės rusų kalbos.

Dalinai mes ne esame patenkinti ir tarpe Lietuvos
 bei Rusijos sudaryta sutarčia, kurioje nėra pažymėta,
 kad abib valstybės atsižada vesti viena kitoje savo propa-
 ganda.

DEBSUI PASIMIRUS

Debsio mirtis netik prašalino vieną iš skaisčiausių
 vadų Amerikos darbo klesų, bet sykiu, mums regis, už-
 baigs vieną judėjimą, kuris gavo mirtiną smugį Pasauli-
 nio Karo metu. Tas judėjimas yra socialistų partija. Deb-
 so vedama, ji įstengė surinkti netoli miliono balsų, 1912
 m. prezidento rinkimuose. Jai buvo proga taip augti,
 kaip-ango Anglijos darbo partija, kurios vadai taipgi yra
 socialistai.

Bet vieno idealizmo, nežiurint kad ir augštos Debsio
 rūšies, neužtenka politiškam judėjimui. Reikia jam pa-
 nato gyvenime. Amerikos gį darbininkų gyvenimas kaip
 karo metu ir po karo, buvo tokis, kuris nereikalauja jo-
 kių sukilimų, prie kurių socialistai kviečia. Visi pripaži-
 sta, kad Amerikos darbininkai gauna didžiausias algas
 pasauly ir kad jų darbo sąlygos geriausias negu kuriose
 kitose vlstybėse. Farmerių gyvenimas yra nepalyginamai
 prastesnis negu Amerikos darbininkų; nes farmerius jo-
 kie muaitai nesaugo, kuomet apie Amerikos fabrikus ap-
 vesta augščiausi muitų siena, kuri, kol-kas, duoda užtek-
 tinai užsakymų ir darbo bei pelnų.

Amerikos gyvenime, vienok, turės gimti trečia, tik-
 rai opozicinė, partija; nes tarp demokratų ir republikonų,
 kasmet vis mažiau skirtumų pastebėti. Bet galima drąsiai
 tvirtinti, kad ta opozicinė partija nebus socialistai. Deb-
 sui mirus, mirė opozitinė jų viltis, paskutinis magnitas.
 Jie liko be vadų, principų ir pasekėjų. Debsas kovojo
 prieš Amerikos prezidentą Clevelandą laike gelžkelio
 streiko, ir, nors buvo kalėjime, bet laimėjo daug para-
 mos. Jis susiėmė ir su prezidentu Wilsonu, kuris nerado
 nieko geresnio kaip uždaryti senuką į kalėjimą ir at-
 imti pilietybę. Kur socialistai beras tokį vadą, galintį ko-
 votį su Amerikos prezidentais?

PILSUDSKIS RENGIASI LENKIJOS KARALIUM!

Naujos žinios iš Varšavos padarė sensaciją, praneš-
 damos, jogei išsigimęs lietuvis dvarjonis Pilsudskis ren-
 gijasis visai greitai laiku įvesti Lenkijon monarchizmą ir

patsai atsisėsti sostan karaliumi. Šitos žinios, nors ir pir-
 mias pakartotos, bet niekuomet nebuvo taip griežtai
 tvirtinančios apie ateinantį Lenkijoje perversmą. Ir per-
 versmas sako busias tokis griežtai dešinias, kad dabarti-
 niai dešinieji endekai (tautiniai demokratai) sulygins
 prieš busiančią valdžią, busią jau kariaus raudonieji!
 Socialistai ir radikalai pakėlė triukšmą. Dvi demon-
 stracijos prieš Pilsudskį jau įvyko. Vieną iškėlė seimo
 atstovas Zdziechowski Varšavoje, kitą karo eks-ministe-
 rie Molochowski Poznaniuje. Bet abi tapo Pilsudskio ša-
 lininkų nugalėtos, nes dabar įvesta tokis režimas, kad už
 vieną pakritikavimą Pilsudskio, bus sodinama kalėjiman.
 Amerikos laikraščiai pabrėžia šį faktą, kad lenkuose la-
 bai maža yra kilnių pažangių intelektualų, todėl Pilsud-
 skiui bus lengva save karalium padaryti.

Pabrėžtinas faktas dar tame, kad visas šis pervers-
 mas įvyksias didžiujomoje su buvusių Lietuvos didžiųjų
 pagalba. Patsai Pilsudskis, sumanęs šitą „coup.“ Spalio
 25 d. monarchistų apsuptas atvykęs į Nesvizį, Vilniuje,
 dvaran kng. Albrechto Radvilos, vieno iš ainių valdonų
 senosios Lietuvos, Pilsudskį apsupę esą šie lietuviškieji
 magnatai: kng. Janušas Radvila, kng. Eustakas Sapie-
 ga, kng. Cartorisakis, kng. Liubomirskis, grafas Potockis,
 kng. Četvertinskis.

Abelnai ėmus, Lenkijoje numatoma greitai laiku di-
 leliu suiručių.

LAISKAI IS VILNIAUS

Rašo Lietuvis

Aš aną kartą rašiau, kokios yra sąlygos, o ypatingai lietuvių. Rašiau taip pat, kad per ilgus amžius kolonizacinis lenkų gavalas be galo nusilpino vietinių lietuvių gyventojų dvasią, sukrėtė jų nusistatymą. Tą negarbingą misiją pribagė rusai, kurie valdydami Lietuvą per šimtus metų taip pat stengėsi ją išnaudoti savo tikslams. Ir tuo būdu, ilgų amžių svetimų gavalų trynimasis mūsų krašte padarė mums begalės žalos, daugumoje vietų lietuvių visuomenė staciai išautėjo, ar bent pasidarė visai neaiški, bešpalvė. Tokią visuomenę naudojo, kas tik galėjo. Tautinis lietuvių atgimimas, prasidėjęs "Aušros" laikais labai mažai te palietė Vilniaus kraštą, nors tikrai pasakius del virš minėtų priežasčių, tasai atgimimas taip lengvai negalėjo čia prigyti. Daugiau lietuviškumo žymių įgauna Vilniaus kraštas, leidus lietuviams spaudą. Vilniuje pasirodė pirmasis lietuvių dienraštis "Vilniaus Žinios," po jo atsiranda visa eilė kitų politinių, kultūrinių ir visuomeninių laikraščių, o metams prasklindus, vadinasi 1905 m., D-ro Basanavičiaus ir kitų lietuvių veikijų iniciatyva sukiamas Didysis Vilniaus seimas, kuriam atvyksta virš 2,000 iš visų Lietuvos kraštų atstovų. Tasai seimas aiškiai parodė, kad Lietuva, kaip tauta dar gyvuoją, kad amžių vergija negalėjo išbraukti jos iš tautų sąrašo; ji paliko gyventi. Tasai seimas iš vienos pusės sukratė politinę ir tautinę lietuvių mintį, iš kitos vėl pusės parodė kitoms tautoms, kad Lietuva nėra tai nesąmoninga žmonių masė, ar kokios nors slavų visuomenės dalis, bet kad Lietuva yra tauta, turinti savo istoriją, tradicijas, kultūrą, atskirą savo kalbą. Nuo Didžiojo Vilniaus Seimo prasidėjo nauja Lietuvos politinio gyvenimo era. Ypatingai tasai seimas prisidėjo prie atbudimo iš amžių letargo. Vilniaus krašto lietuvių. Bet kiek lietuvių susiprato šviesti ir lavintis, tiek amžinieji lietuvių priešai — lenkai padidino savo misijų darbą dvigubai, kad pastojus kelią atgimstančiai lietuvių tautai. Tą kovą pirmiausiai

bradėjo spaudoje — ir miesto kultūrinėse organizacijose, o ne daug trukus persimetė ir sodžiun. Sodžiune (provincijoje) kova ėjo dviem frontais: mokyklose ir bažnyčiose. Iki tol rūsar bažnyčiose viešpatavo lenkų kalba, klebonijose kalbėjo kunigai lenkiškai. Išimtis buvo labai maža. Bet susipratimo banga palietė ir provincijos lietuvius. Jie pradeda steigti mokyklas, ir beveik visur reikalaujama lietuvių kalba pamaldų bažnyčiose. Prasideda didžiasis kovos. Arenoje pasirodo tuometinis Vilniaus vyskupijos valdytojas kun. Michalkevičius, kuris aiškiai stoja lenkų reaktorių pusėn. Bet apie tą galvą "Mikę Kvakę" kalbėsiu vėliau. Daugumoje vietų lietuviams pasiseka iškovoti nors dalį savo teisių bažnyčiose, šen atsiranda mokyklų, kooperatyvų, įsikuria "Ryto" skyriai, skaitoma plačiai laikraščiai, platinasi lietuvių knygos. Taip dalykų stovis su mažomis permainomis tęsiasi iki Didžiojo Karo. Pradėjus baubti kanuolėms, Vilniaus krašte lietuvių kultūros ir švietimo darbas pradėjo menkti, nes ir inteligentinės jėgos buvo arba mobilizuotos, arba artinantis vokiečiams, išsiblaškę. 1915 m. ruđenį užėmus vokiečiams visą Lietuvą, rodėsi, kad dabar lietuviams bus sunku atsigaivinti, nes didesnė inteligentų ir įstajū dalis emigravo Rusijos gilumon ir tuo būdu visas kultūrinis darbas sustojo. Bet taip tik rodėsi, o išties, nors ir mažas Vilniaus lietuvių inteligentų būrelis, stverėsi kultūros ir apšvietimo darbu su didžiausiu atsidėjimu. Tautos tėvo D-ro Jono Basanavičiaus, prof. M. Biržiškos ir mok. P. Gaidelionis rupesniu pradėta kurti pirmoji lietuvių gimnazija Vilniuje. Siandien jinai gyvuoją jau 11-tuosius metus. Bet apie ją taip pat kalbėsiu vėliau. Be to pradėta steigti lietuvių prieglaudoms. P. E. Vileišienės pastangomis išgauta iš vokiečių valdžios keletas namų, kuriuose įsteigta neturtingiems lietuvių moksleiviams bendrabūčiai, kuriuos kiek vėliau, su didžiausiu barbarišku išplėšė lenkai. Praėjus kuriam laikui nuo vokiečių paėmimo Vilniaus, pasirodė lietuvių dienraštis "Lietuvos Aidas," kuris telkė aplink save visą Lietuvos visuomenę, vadovavo opinioms išdirbime ir kristalizavo ruošą prie nepriklausomybės, lietuvių mintį, jų nusistatymą. 1917 m. išrenkama Lietuvos Taryba, kuri ir davė pradžią faktinai Lietuvos nepriklausomybei. Vokiečiaiems pralaimėjus karą, stverėsi organizavimosi visa Lietuva, kurios centru buvo tuomet Vilnius. Bet nesnaudė ir vietiniai lenkų ponų tarnai ir Varšuvos agentai, kurių tuomet Vilniuje buvo pilna. Vokiečiai gi nepalaikė nei vienos nei kitos pusės, leido, kiek tas nekėnė jų interesus lenktyniuotis kol galų gale 1919 m. pačioje pradžioje apledo Vilnių. Atsiųstieji Varšuvos agentai vietiniams lenkams padedant sudarė kelių šimtų pusbernių legioną ir smurto keliu pagrobė keletoms dienoms Vilnių. Bet besiveržianti iš Rytų bolševikų raudonoji armija, jau Sausio pradžioje 1919 m. paėmė lengvai Vilnių. Lenkų pusbernių gaušius pasitraukė Gardino linkai. Bolševikai šeimininkavo Vilniuje iki balandžio mėnesio. Per tą laiką jie varė smarkią agitaciją už komunizmą, kuris tačiau Vilniaus gyventojuose jokio pritarimo nerado. Per tą laiką jie išvežė įkaitais keliolika lietuvių inteligentų, kurių tarpe buvo poetas Liudas Gira ir dabartinis Vilkaviškio vedykupas M. Reinyš. Per pačias velykas, Balandžio mėn. pradžioje puolė Vilnių lietuvių ponų atvesti Varšuvos legionai, kurie kovėsi Vilniaus gatvėse tris dienas. Bolševikai delei silpnumo ir netvarkos savo armijoje turėjo pasitraukti iš Vilniaus. Tuo būdu senąją Lietuvos sostinę šiuo kartu pagriebė į savo rankas daug skaitlingesni Varšuvos legionai, kuriems tuomet vadovavo dabartinis kariuotės diktatorius Pilsudskis. Užėmė Vilnių, lenkai pirmą kartą viešai ir visai begėdiškai apilėšė lietuvių prieglaudas, pagrobė daugybę turtų. Nuo šiol prasideda savališkių lenkų viešpatavimas Vilniuje ir sisteminis lietuvių kultūros ir apšvietimo teriojimas, arba teisingiau pasakius, atvira kova su visa tai, kas yra lietuviška. Pirmiausia buvo uždrausta bent kokie vieši susirinkimai, įvesta laikraščių ir knygų cenzūra, pradėta kibiti prie lietuvių veikijų, kai kurie susodinami Lukiškių kalėjimais. Šiek tiek apriimus, Vilniui buvo paskirtas generalis Varšuvos valdžios atstovas Osolowski, kuris pasižymėjo savo drakoniškais įstatymais, kuriais varžė visokiais būdais kultūrinių lietuvių darbą. Bet ir šiuo kartu lenkų okupacija Vilniuje tęsiasi neilgai. 1920 metų vasarą, bolševikai puolė lenkus visu frontu ir visa lenkų armija pakrikusi didžiausioje betvarkėje bėgo į Varšavą. Nedaug trukus, Vilnius vėl pateko bolševikų rankoms. Lenkai tuomet tyčia nedarė fronto prieš lietuvius, kad jų nebeįsileisti Vilniui. Bolševikai vijosi lenkus iki pat Varšuvos. Bet čia lenkai sutraukė visas savo jėgas ir vadovaujantis francų generolams sumušė bolševikus, kurie pradėjo be tvarkos trauktis nuo Varšuvos. Tuo laiku Vilnius paliko lietuvių rankoms. Gyventojuose pakilo geras upas. Ypačiai, kas gyvas, pradėjo lietuviškai kalbėti, pasipylė lietuvių laikraščiai, atsidenė bankai, kooperatyvos, skaityklos, ekonominis gyvenimas žymiai pagerėjo. O senoj Gedimino pilyje savas trispalvė lietuvių vėliava, kuri pranašavo visam kraštui taip senai trokštama laisvę, kuriai betgi neilgai teko džiaugtis. Bolševikus bevydams, lenkai atsidūrė ties Suvalkais, ir tuo būdu susitiko su lietuvių kariūmenės. Formalio karo tarp Lietuvos ir Lenkijos nebuvo, bet mušių įvykdavo. Tuomet abidvi valstybės išsiuntė savo atstovus Suvalkų deryboms. Lietuviai, kad derėtis ir tartis del draugiškų abiejų valstybių santykių, o lenkai, kad lengviau apgavus lietuvius ir klastos keliu pulti Vilnių. Tuo pat laiku, kai Suvalkuose ėjo derybos, Lydoje ruošėsi prie karo su lietuvišiais Pilsudskis. Vieną dieną abiejų valstybių atstovai pasirašė nepuolimo sutartį, kitą dieną Pilsudskis išsiuntė savo pupilijų generolą Želigovskį ant Vilniaus. Daug didesnės lenkų kariūmenės jėgos privertė lietuvius trauktis. Be to, lietuvių nesitikėjo, kad taip apgaulingai ir staciai begėdiškai, lyg šuo iš pasalų, puls lenkai. Bet taip buvo. Lenkai gėdos neturi. Kilniausiu jo balsis: — melas, apgaulė ir savęs gyrimasis. Tuo vaduodamiesi sulaužė jie begėdiškai Suvalkų sutartį. Po kelių kovos dienų, 1920 m. spalio mėn. 9 d. lenkų legionai naikindami ugnimi ir kardu visą kraštą, įsiveržė Vilniui.

Nuo to laiko prasidėjo Vilniaus krašto lietuvių martirologija, apie kurią pakalbėsiu kitame laiške. Vilnius, 1926, Spalio m.

ra ir dabartinis Vilkaviškio vedykupas M. Reinyš. Per pačias velykas, Balandžio mėn. pradžioje puolė Vilnių lietuvių ponų atvesti Varšuvos legionai, kurie kovėsi Vilniaus gatvėse tris dienas. Bolševikai delei silpnumo ir netvarkos savo armijoje turėjo pasitraukti iš Vilniaus. Tuo būdu senąją Lietuvos sostinę šiuo kartu pagriebė į savo rankas daug skaitlingesni Varšuvos legionai, kuriems tuomet vadovavo dabartinis kariuotės diktatorius Pilsudskis. Užėmė Vilnių, lenkai pirmą kartą viešai ir visai begėdiškai apilėšė lietuvių prieglaudas, pagrobė daugybę turtų. Nuo šiol prasideda savališkių lenkų viešpatavimas Vilniuje ir sisteminis lietuvių kultūros ir apšvietimo teriojimas, arba teisingiau pasakius, atvira kova su visa tai, kas yra lietuviška. Pirmiausia buvo uždrausta bent kokie vieši susirinkimai, įvesta laikraščių ir knygų cenzūra, pradėta kibiti prie lietuvių veikijų, kai kurie susodinami Lukiškių kalėjimais. Šiek tiek apriimus, Vilniui buvo paskirtas generalis Varšuvos valdžios atstovas Osolowski, kuris pasižymėjo savo drakoniškais įstatymais, kuriais varžė visokiais būdais kultūrinių lietuvių darbą. Bet ir šiuo kartu lenkų okupacija Vilniuje tęsiasi neilgai. 1920 metų vasarą, bolševikai puolė lenkus visu frontu ir visa lenkų armija pakrikusi didžiausioje betvarkėje bėgo į Varšavą. Nedaug trukus, Vilnius vėl pateko bolševikų rankoms. Lenkai tuomet tyčia nedarė fronto prieš lietuvius, kad jų nebeįsileisti Vilniui. Bolševikai vijosi lenkus iki pat Varšuvos. Bet čia lenkai sutraukė visas savo jėgas ir vadovaujantis francų generolams sumušė bolševikus, kurie pradėjo be tvarkos trauktis nuo Varšuvos. Tuo laiku Vilnius paliko lietuvių rankoms. Gyventojuose pakilo geras upas. Ypačiai, kas gyvas, pradėjo lietuviškai kalbėti, pasipylė lietuvių laikraščiai, atsidenė bankai, kooperatyvos, skaityklos, ekonominis gyvenimas žymiai pagerėjo. O senoj Gedimino pilyje savas trispalvė lietuvių vėliava, kuri pranašavo visam kraštui taip senai trokštama laisvę, kuriai betgi neilgai teko džiaugtis. Bolševikus bevydams, lenkai atsidūrė ties Suvalkais, ir tuo būdu susitiko su lietuvių kariūmenės. Formalio karo tarp Lietuvos ir Lenkijos nebuvo, bet mušių įvykdavo. Tuomet abidvi valstybės išsiuntė savo atstovus Suvalkų deryboms. Lietuviai, kad derėtis ir tartis del draugiškų abiejų valstybių santykių, o lenkai, kad lengviau apgavus lietuvius ir klastos keliu pulti Vilnių. Tuo pat laiku, kai Suvalkuose ėjo derybos, Lydoje ruošėsi prie karo su lietuvišiais Pilsudskis. Vieną dieną abiejų valstybių atstovai pasirašė nepuolimo sutartį, kitą dieną Pilsudskis išsiuntė savo pupilijų generolą Želigovskį ant Vilniaus. Daug didesnės lenkų kariūmenės jėgos privertė lietuvius trauktis. Be to, lietuvių nesitikėjo, kad taip apgaulingai ir staciai begėdiškai, lyg šuo iš pasalų, puls lenkai. Bet taip buvo. Lenkai gėdos neturi. Kilniausiu jo balsis: — melas, apgaulė ir savęs gyrimasis. Tuo vaduodamiesi sulaužė jie begėdiškai Suvalkų sutartį. Po kelių kovos dienų, 1920 m. spalio mėn. 9 d. lenkų legionai naikindami ugnimi ir kardu visą kraštą, įsiveržė Vilniui.

Bell Phone Poplar 7545
A. STANKUS
Lietuviškas Graborius
Geriausias patarnavimas,
Daug metų patyrimo
1023 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.

Is Amerikos Lietuviu Gyvenimo
Cia Talpinama Zinios is Amerikos Lietuviu Gyvenimo Isimtinai. Rašo Musų Gabausi
Korrespondantai Apie Teatrus, Prakalbas, Balius ir Bendrą Lietuviu Judėjimą.

NEW YORK, N. Y.
Ar Negalima Lietuviu Namu, Lietuviams ir Pavest?

Daug pinigų sudėjo Amerikos lietuviai, pavesdami savo sunkiai uždirbtus centus sunaudoti svetimtaučiams. Pavyzdžiui, kiek lietuvių sumoka savo pinigų statydami bažnyčias, klebonijas, parapišes mokyklas, vienuolynus? O tą visą tur tą aprašo airiams. Arba, kiek lietuvių siuvėjai sumoka pinigų neva "savo" svetainėms, kuriuos paskui pasilieka rankose žydų. — kaip va Brooklyne Amalgamėtų svetainė.

Dabar "Tėvynė" praneša, kad buvęs Lietuvos Atstovų Bendrovės namas New York, lietuvių pinigais nupirktas, pasiliko tuščias, nes bankas išsikraustė ir — žinokitės sau! Be abejonės, kad ir šis namas, nors visos Amerikos lietuvių pinigais nupirktas, neužilgo užpusdygi perėis į svetimtaučių rankas.

Tuo tarpu lietuvių daugelyje didelių kolonijų skursta ir kultūriškai užmiršta be savo svetainių. Tai didelė mums gėda!

Butų labai geru daiktu, kad likusi Lietuvos Atst. B-vės šerinininkai nors šito namo neparduotų svetimtaučiams, kurie ir be lietuvių su šiltais gyvena. Reikėtų šitas namas parduoti ir už jį gauti pinigai įvesti į Maspetho Auditorijos Bendrovę, kuri jau nupirko didelį gabalą žemės ir rengiasi statyti visam Brooklyniui, Maspethui ir visai apylinkėi vienintelę didžiulę svetainę — Liaudies Namą. Vieta labai gera ir pelnas ateityje aiškus, nes žemė ir namai Brooklyne be kyla auga šlyn.

Šito Liet. Ats. B-vės namo vistik šerinininkai po plytą neišsidalins ir neišsinešios. Todel labai butų išmintinga, kad nors likučius šio turto įvesdintumėm į tikrai lietuvišką įstaigą vienoje iš seniausių lietuvių kolonijų — Brooklyne, iš kur, galėtume sakyti, nuo seniausiu laikų visų Amerikos lietuvių kultūra kilo.

Šerinininkai turėtų apsvarstyti ir pakelti savo balsą, kad dar vienas lietuvių turtas neuėnėtų į kieno nereikalingas rankas.

Šerinininkas
BINGHAMPTON, N. Y.

Juozas Zukauskas — Jack Sharkey

Dabar visas Binghamtonas sujūdes delei kumštiniuko Jack Sharkey sumušimo negro Wills kurio bijojosi Dempsey su Tunney, Binghamtoniečiai sujūde todėl, kad Jack Sharkey yra binghamtonietis, čia gimęs ir čia augęs. Mokykla, kurioj jis mokinosi, dirbtuvė, kurioj dirbo, yra dabar kaip kokios šven tyklos. Ir kaip nebus sujūdimas, kad binghamtonietis Sharkey turi progos tapti pasauliniu kumštiniuku čempionu.

Bet nemažiau yra sujūde ir lietuvių. O tai todėl, kad Jack Sharkey yra lietuvis. Tikroji jo pavardė yra Juozas Zukauskas. Jis yra gimęs Binghamtone 1902 m. Jo tėvas, Baltus Zukauskas paeina iš Lietuvos nuo Pasvalio, Zaliaparių kaimo, o motina — nuo Krėkenavos. Jie t. y. Juozas tėvas — motina ir dabar gyvena Binghamtone.

Iš mažens Juozas buvęs labai neklusnus ir tėvai tankiai sakydavę, kad jie juo nesidžiaugia. Vėliau jis įstojo Jungtinių Valstijų laivynan ir ten pradėjo kumščiuotis. Ten jis už vikrų kumščiuojimąsi tapo pra-

mintas Sharkey, nuo žodžio "shark" — riekynas.

Dabar Juozas Zukauskas yra vedęs, turi dvejetą vaikučių ir gyvena 1734 Commonwealth Av., Brighton, Mass., netoli Bostono.

Pasak laikraščiu, Sharkey-Zukauskas už sumušimą negro Wills gavo \$17,700, bet sumušė-tasis Wills gavęs \$41,701. Iki šiol daugiausia Zukauskas yra gavęs \$9,000 už sumušimą Bostone Jim Maloney.

Sumušęs negra, Zukauskas nekėlė jokių pokilių, bet su savo žmona tuoj išvažiavo namo, kur jo laukė vaikučiai, kurių jis buvo pasiilgęs, nes Zukauskas yra ramaus būdo, šeimyną mylintis žmogus.

Sharkey-Zukauskas dabar rodo šitą teatrą, bet ten pabai gęs, pradės rengtis prie naujų kumštinių. Jis siekiasi prie pasaulinio čempionato ir jau per New Yorko atletinę komisiją padavė išaukimą dabartiniam čempionui Tunney. Visi skaito, kad Zukauskas tikrai bus sekamas čempionas. Zukauskas kumščiuojasi su daugeliu geriau šiu kumštiniuku, kuriuos ir Tunney vos dideliu vargu nugalėjo, bet jis apsidirbo su jais labai lengvai.

Zukauskas ketina su šeimyna neužilgo atvykti į Binghamtoną aplankyti savo tėvus ir draugus, ir jam ruošama čia iškilminga pasitikimė. ("N-nos")

P. B. Balchikonis
BALTIMORE, MD.

Jubilėjinė Draugijos Vakarienių Drapulių Kritikos Rengėjimas

D. L. K. Mindaugio d-ja šventė savo 20 metų sukaktuves, Spalio 10 d., kad geriau apvaikščiojus tokį svarbų įvykį, turėjusio kuro gražią vakarienę, kurioje dalyvavo apie 400 žmonių. Pažymėjimui šio, taip svarbaus įvykio, buvo pakviesta visa pirmutinė valdyba. Pirmasis draugijos prezidentas, sa kydamas prakalbėję, uždegėjo žvakutes ant "keikso," kuris stovėjo pastatytas ant pagrindžių. Tai buvo labai puikus įspudis. Paskui keiksas buvo išdalintas visiems po šmočiuką.

Vakarienė buvo viena iš puikiausių.

Tik visas dalykas reikėtų užmesti rengimo komisijos nariams ir pirmutinėms gauspadi-nėms. Valgių buvo pripirktas devynios galybės; butų užtekę kokiems 600 žmonių. Taigi valgio atliko, kaip girdėti, labai daug. Rengimo komisijai nepadarimo tvarkos, visi likę valgiai buvo išnešioti nedėlios vakare, o kas dar buvo likę, tai panedėly trys gauspadiinės pirtodel, kad Jack Sharkey yra binghamtonietis, čia gimęs ir čia augęs. Mokykla, kurioj jis mokinosi, dirbtuvė, kurioj dirbo, yra dabar kaip kokios šven tyklos. Ir kaip nebus sujūdimas, kad binghamtonietis Sharkey turi progos tapti pasauliniu kumštiniuku čempionu.

Jeigu jūs turit.
TULZIES KATARĄ
arba
SKAUDANČI
SLAPINIMOSI
PAMBGINK
SANTAL MIDY
Parsiūdo visose
Aptekšose
Gretit palyngylna
skausmą

M. M. ŠLIKAS
Lietuvis Advokatas
2433 E. Allegheny Avenue
Philadelphia, Pa.
Tel. Regent 0648
Naują Tel. Michigan 8751

LITVINO SVETAINĖ
So. Park and Front Streets, Elizabeth, N. J.

Didelė, moderniška Svetainė, su estrada teatram ir koncertams. Patogi vieta baliams, del vestuvių ir kitų parengimų. Geriausia vieta del pakeivių: gražūs kambariai ir garadžiai. Perku namus ir parduodu. Ir taipgi visokių patarimus suteikiu veltui. Reikale melnžiu kreiptis pas mane augščiau minėtu antrašu.

Telephone: Trinity 1045.

Kainos numuštos iki \$150
Ingersoll
Ieškokite vardo INGERSOLL ant veido.
Ingersoll yra garbiausi ir mėgiamiausi laikrodėliai pasaulyje. Kas dieną veikia tiek žmonių perka Ingersoll Amerikoje kiek visų kitų rūšių laikrodėlių krūvon sudėty. Jie pigiausiai užtikėtini laikrodėliai. Jie garantuoti. Apšimokė jums ieškoti tik šį vardą ant veido.
Ingersoll
Rušys nuo \$1.50 iki \$9.50

Per dešimtį metų specialistas gydymė visokių kojinų ligų — sutinimų ir dieglių pirštose, pėdoje, kulnyje, blauzdoje ir kelyje — paskėmėginai pašalina jaugusias nagas, kornus, prityrimus ir sustiprina krintantį pėdą.
LIETUVIS KOJŲ IR PĖDŲ SPECIALISTAS
DR. JOHN J. GILLIN
Chiroprodist-Podiatrist
203 Havemeyer St., Brooklyn, N. Y.
Valandos: 10-12 ir 2-8, šventadi, ir sekmd. 10-1.
Phone: Stagg 1985.
Priedėliai ofisus uždarytas.
Del skaudančių, instandžių arba per daug prakaituojančių kojų greičiausį palengvini-mą sureikia — išbandytus per dešimtį metų — PEDIC-FOOT gydulius, kuriais galima gauti prisicūnti savo varda ir antrašį ir \$2.00 sekantiu antrašiu: DR. JOHN GILLIN, 216 TESLA PLACE, GLENDALE, L. I. N. Y.

Išmeskite Tą Seną Juodą Pečių ir Išidėkite
SITĄ GRAŽŲ ENAMELIUOTĄ ANGLINĮ IR GAZINĮ PEČIŲ SAVO VIRTUVEJE
Pasižiūrėkite į įvairius modelius po No. 142 Perry Ave. ir tikrai pasakysite "sudiev senas, juodas šepety!"
BEEKMAN STOVE COMPANY
99 Beekman Street, New York, N. Y.
142 Perry Avenue, Maspeth, L. I. N. Y.

Kalėdų Ekskurcijos į LIETUVĄ
Geriamasis pasiaušis laivais
S. S. LEVATHAN
Išplaukia Gruodžio 4 per Cherbourg.
vadas Mr. Jos. Turek, atstovas United States Linijos.
S. S. PRESIDENT HARDING
Išplaukia Gruodžio 11 per Bremen.
vadas Mr. Geo. Hackl, atstovas United States Linijos.
Aino ekskurcijos yra ypatingai vedamos, kas palengvina jus nuo visų smulkmenų. Įrengimai ant visų United States Linijos laivų yra nepalyginami — erdvūs kambariai, platus dėtis, ir t. t., o prie to pridėtinai smagus keliauti drauge su juo tautieciais.
Reguliarieji išplaukimai Lapkritio mėnais:
S. S. President Roosevelt Lapk. 3
S. S. Republic Lapk. 10
S. S. President Harding Lapk. 17
S. S. George Washington Lapk. 24
Pilnas smulkesnis patogumų kėliauti laivais Su- vertyje Valstijų Linijos sietisima juo vietos agentais, arba rašykite pas:
United States Lines
45 Broadway (Phone, Whitehall 2900) New York City

Jaunimo Skyrius

Lietuvių Jaunuolių bei Sportininkų Savaitinis Kampelis

CIA AUGUSIOS LIETUVAITES ĮSPUDŽIAI IS LIETUVOS

(Rašytoja žemiau dedamo laiško yra inteligentė lietuvaitė, čia augusi, kuri užima sekretoriaus vietą Epidemiologijos departamente garsiam medicinos John Hopkins universitete. Ji šią vasarą atkankė Lietuvą, kartu su grupe kitų Amerikos universitetų studentų, ir grįžusi ve kę pasakoja. Laiškas buvo angliskai rašytas. Dedame išvertę lietuviškai ištraukomis).

Dear Kaimyne: —

Na, sugryžau iš Lietuvos. Turėjau, kaip aš tvirtinu, vieną iš stebėtiniausių kelionių, kokios kada nors tikėjusi turėti, išskyrus kelionę į dangų, bet nors ši paskutinė gal ir bus maloni, vienok kelionė į Lietuvą ją viršina įdomumu.

Aš niekad nepamiršiu jausmo, kada pirmą syk pravažiavau Virbalį ir atsiduriau ant Lietuvos žemės, kur visi kalba lietuviškai. Gerklėje turėjau spaudimo jausmą, kuris tęsėsi iki pat namų, o ten nuvykus jaučiau, kad nepaisyčiau, jei ir niekad nesugryžčiau į Ameriką.

Man Vokietija irgi patiko: Berlynas puikus, ir abelnai visų už Lietuvą ir visiems tiems, kurie mane klausinėjo apie Ame-

riką ir reikė pagedavimo čia važiuoti, aš žodžius pabrėždama, tvirtinau, kad Lietuva yra vienatinė tinkama vieta lietuviams. Gali būti, kad taip būvau sumta, kad mano tėvai ten gyvena, bet visgi aš tiek džiaugiasi pasisvečiavimu Lietuvoje, kiek dar niekuo nesidžiaugiau.

Stebuklinga kaip seni ir jauni jaučia apie šią mūsų naują Respubliką, kaip įdomiausi kaldžia ir viskuo. Mano tėvas 80 metų ir motina 70, nepralaido nei vieno balsavimo. O jaumas, kurį jie turi del Vilniaus! — visur jis pastebė. Kiekvienas daržely, daug mylių nuo Vilniaus ir Kauno, seni ir jauni yra pasisodinę medelių, vadina jų "Vilniaus medeliais, už Vilniaus paluosavimą."

Stebėtiniausių dalyką, kurį radau, tai žmonių pamėgimas vokiečių. Tiesa, šie iš jų gyvena atitraukus rusams, bet ant kiek mano tėvai pasakojo, kaimus degino, bažnyčias ir tt bėganti rusai. Vokiečiai gi bandė viską subudavoti. Kaip tau ta, jie buvo civilizuoti, kultūringi ir geros širdies net okupuodami Lietuvą.

Man Vokietija irgi patiko: Berlynas puikus, ir abelnai visų už Lietuvą ir visiems tiems, kurie mane klausinėjo apie Ame-

riką ir reikė pagedavimo čia važiuoti, aš žodžius pabrėždama, tvirtinau, kad Lietuva yra vienatinė tinkama vieta lietuviams. Gali būti, kad taip būvau sumta, kad mano tėvai ten gyvena, bet visgi aš tiek džiaugiasi pasisvečiavimu Lietuvoje, kiek dar niekuo nesidžiaugiau.

Imant bendrai, lietuviai Lietuvoje nėra tokie, kokius tikėjau rasti. Jie nėra raudoni, šviesiaplaukiai, kokiais sau vaizdavausi, visada šypsanti. Tiesa, neteko matyti inteligentų, kurie neva dirbo tuo metu, kada lankiau Kauną. Daugiausia mačiau žydų; gi tie, kurie buvo ne žydai, buvo juosvi, neapsikirpę ir neapsiskutę; nudegusiom saule odomis, o kiti suvarge nuo metų vargo, baimės ir rūpesčio.

Kaimuose turima "gegužinė" ir "vakarėliai," taipgi dainų, bet dainininkų balsai turi tokį liudną atbalsį, lyg šimtmetis nuliudimo juos slėgtų. Man niekad nebuvo linksma išgirdus jų dainas. Žmonės bendrai, regis, vienas kitam nepasitiki ir nužvelgia. Jie nėra per daug gerširdingi, bet daugiausia lyg asyvaigė — lyg būtų matę mirtį ir dar neatsigavę. Suprantama, tą sakau apie kraštą, kurį mačiau, ir neabejojau, kad taip pat yra ir visose šalyse, kurios juto karo siaubimą kaip Lietuvą. Iš viso matyti, kad lietuviai geri "sportai" ir jei toliau progresuos, kaip progresuoja, esu tikra, kad išeis ant viršaus. "Bet kad tik jie pasidarytų greitesni! Lėtumas darbe, ėjime, ir mintyse, tiesiog apgalvėtinai, jei nebūtų taip juokingas. Žmogus negalėtų tikėti, kad tokis lėtumas yra pasauly, iki jo nepamatai. (O gal tik mums amerikonom taip atrodo?)

Žmonės gyvai susidomėję apšvieta ir progresu; bet stokuo ja to, ką senesnieji (ne vaikai) norėtų turėti, bet neturi — kur sai paskaitų apie sveikatą, sanitariską užsilaikymą (to tai pastebėtina Lietuvoje nėra), ir kitais dalykais, kuriais senieji interesuojasi. Apart to turėtų būti susirinkimų, kurie užimtų vietą bažnyčių, nuo kurių net miškų gyventojai jau pasiliuosavo — keistai ir stebuklingai, bet pasiliuosavo ir ieško dabar apraibomis naujos šviesos!

Tikrai aš mylėčiau gyventi Lietuvoje. Jaučiu, kad tikrai savam krašte žmogus gali veikti iš visų spėkų, ir nenuvargusiai svetimoje šaly. kuomet galėčiau išgyventi tukstantį metų ir nepaisyčiau nei per nagos juodimą, kas jai atsitiktų. Man regis, kad žmogus tiesiog negali išaugti iš savo gimtinės; naturalizacijos, atsisakymas tautos, ir tt. yra "bosh". Žmogus gali permairinti savo veido raukšles, išraišką, plaukų apsi-kirpimą, ar ziponą; bet žmogus negali permairinti savo širdies dalykuose, kurie liečia jo gimtinę.

MUSŲ JAUNIMAS

Minersville, Pa. — Spalio 21 "Pottsville Republican" gražiai pažymėjo apie Joną Kazlauską, baigusį šio miesto augstinąją mokyklą ir įstojusį į State College. Laikraštis pažymi, kad Jono tėvai atvykę iš Lietuvos ir kad Jonas geriausia mokykloje atsizymėjo už virose eidavo čeverkykų valyti, kad kiek nors tėvams pagelbėjus. Gi laike vakacijų, jis dirbdavo prie spato ir "pikio."

Ne naujiena, kad šis lietuvis išstojo į kolegiją, nes daug lietuvių lanko augš. mokyklas. Bet ne daug lietuvių rasis Amerikoje, kurie turi tokio pasiryžimo, kaip Jonas Kazlauskas. Užtenka tiek pažymėti, kad kada Jonas buvo mažas vaikas (apie 11 metų atgal), jo tėvai (Antanui) kasyklose sulaužė koją. Delto reikėjo ilgai gulėti ligoninėse (Pottsville ir Philadelphia) ir iki šiol daryta 19 operacijų. "Migdytas" buvo, rodos 13 sykių. Nors koja buvo įlaužta per blauzdikaulį, bet daktarai, operaciją darydami, biskis po biskį, nupjauė tą koją iki rietų. Kiek Kazlauskai tuomet turėjo susitaupę, tai iš pirmų li-gos metų gydymo reikėjo viską atiduoti. O vaikų burelis ir tą visą laiką Kazlauskienė kitiems skalbė, siuvo, ėjo į dirb-tuvę ir iš to vaikučius užlaikė ir savo vyrii ligoninėse bu-vant, paramos teikė. Matyt, kad Jonukas tai viską maty-damas, suprato, kad reik mo-kytis ir kiek galint tėvams gel-bėti. Jonas vis tėvams sako, kad mokslą baigęs, tėvų nie-kad neužmirš. Kolegijoje kur-šą sau pasirinko — chemisko-sios inžinerijos. *Reporteris*

DAR DAUGIAU LIETUVIŲ ATLETŲ PENNSYLVANIJŲ

Štai keletas lietuvių vardų, kurie atsizymi Amerikos atletikoje:

Juozas Zubris iš New Phila., Pa., base-ball sviedikas, Newark, N. J., jaukte "International League".

Juozas Bolis (Bolinskas) iš Mahanoy City, Pa. baseball "short stop", Baltimorės jaukte — "International League".

Simon (Simonaitis), base-ball su Philadelphiaus jauktu "Athletics".

Račas iš Shenandoah, Pa. — football su Pottsville jauktu. 1925 metais šis jauktas futbolininkų čempionu buvo.

S. Kavaliauskas iš Shamokin, Pa., base-ball sviedikas Washingtono, D. C. jaukte "Senators." Jo brolis irgi yra base-ball lošime žymus, bet nežinau, kur lošia.

Tulas Steninis iš Shenandoah Pa., irgi žymus lošėjas atletikoje, bet nežinau kur. Jis bijo save vadinti lietuviu. Pasidavęs "Stone" vietoje Stenionis. *Pašalinis*

S. K. GRISIUS

Agentas "VIENYBĖS" bei kitų lietuvių laikraščių Chicagoje. Norinti užrašyti "Vienybę" ar užmokėti prenumeratą bei pirkti šerą, kreipkitės šio adresu: 5425 W. 61st STREET Chicago, Ill. Phone — Republic 8927

Daržovės ir Vaisiai Reikalingi Vaikų Maiste

Daržovės ir vaisiai kunui suteikia kuro, riebumo, geležies, kalkių ir kitų mineralų. Ypač reikalingi vaikų maistui, sako Suvienujų Valstijų Agrikultūros Departamentas. Kad vidurius suregulavus, reikia nors sykį į dieną juos vartoti. Daržovės vartojamos su pienu, prieš šūtinus mėsos, paskoninti sriubos, arba sau vienos tik su mėsos dažalu, bet dažniau turi būti skystas, ne riebus.

Pratinkite vaikus valgyti salierų ir salotų jaunas ir minkštas dalis. Jeigu vaikai tų nemėgsta, dėkite po kelis lapelius, arba mažus sukaptus šmotelius užkandžius.

Gerai nuplaukite daržoves. Didelėms daržovėms, kaip bulbėms ir morkoms, vartokite šepetuką. Reikia žalių daržovių kiekvieną lapą atskirai plauti po bėgančiu vandeniu tol kol viskas nuplauta. Daržovės prapastai būna žėmėtos, todėl reikia kylanči vandenį kelius sykius, ir ne palikti vandenyje.

Daržovės galima virinti, kepti ar šautinti. Jos vartojama su pienu, smetona arba sviestu; tas pagerina ir įvairina skonių. Jeigu turite tik mažai daržovių, su jomis vartokite sunkią, kurioj buvo virintos, arba tą sunkią vartokite gaminant sriubas. Aliejus vartojamas su žalioms daržovėms. Tie būdai daug geresni vaikams negu keptimas.

Patyrimas parodė, kad daržovės, ypač žalios, geriau-

sios kuomet virintos kol minkštos, bet ne pervirintos. Spinaikai reikalauja nuo 20 iki 30 minutų virinimo.

Mažiams vaikams žaliu-mynus smulkiai sukaptok iškošiant per sieta. Neduok mažam vaikui agurkų ir ridikų, kuriuos lengvai nurija nesukramtytus.

Vaisiai irgi reikalingi vaikų maiste; jie teikia lengvas rugš-tis, svarbias kaipo vidurių liuo-štuojas, ir del kitų priežasčių. Viduriams geriausia džio-vintos slyvos, apelsinų sunka ir obuoliai. Vaisiai, kaip ir daržovės, turi mineralinius gaiva-lus, kurių kunas reikalauja. Vaisius vartok kokioj nors for-moj kasdien.

Vaikams geriausia duoti vi-rintus vaisius, keptus obuolius ir kriaušes ir virintas džiovint-slyvas.

F. L. I. S.

Garsinkietis "Vienybėje"

Tel. Stagg 4409

A. RADZEVICIUS ir M. BIELIAUSKAS

Graboriai (Undertakers)

416 Metropolitan Avenue

netoli Marcy Av., Brooklyn, N. Y.

6152 Grand Avenue

Maspeth, L. I. N. Y.

Tel. Juniper 7378

Atmintinos dovanos

Gražus laikrodėlis ar dailus Et-das visados yra brangi dovana ir brangus turmas.

Geriamųjų laikrodžių, vyriškų ir moteriškų ir dailiausių Et-dų, auksu ir sidabru, 14kt. gali gauti pas

Rashkinis ir Vokietaitis
141 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

— Petrai, kur taip skubini-nesi?

— Einu pas Juozą Abu-zorį.

— Kas tenai naujo yra?

— Tai yra geriausias lietuviška užėiga del visų lietuvių. Jis užlaiko geriausius valgius, saldžius ir karčius gerimus, kvepiančius cigarus. Tai einam abu kartu.

— Koks jo adresas?

93 WYTHE AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Tel. 4520 Greenpoint

NAUJIENOS

Ar Tamsta ieškai žinių, gimstančių kasdien įvairiose pasaulio dalyse, kaip tai: politiniai perversmai, streikai, revoliucijos, moksliniai išradimai, taipgi žinių iš Amerikos lietuvių gyvenimo ir apie Lietuvos padėtį, — tai skaityk "Naujienas" kasdien — rasi.

Tukstančiai Amerikos lietuvių skaito "Naujienas" kasdien; šimtai "Naujienų" kasdien yra išsiunčiama į Lietuvą ir kitas dalis svieto, kur lietuvi gyvena. "Lietuviai myli "Naujienas", nes "Naujienos" nuosirdžiai tarnauja lietuvių visuomenei.

Todelgi kviečiam ir Tamsta tuoj užsisakyti dienraštį "Naujienas" — kaina: Amerikoje metams — \$7, pusmečiui — \$3.50, trims mėn. — \$1.75. Į Lietuvą ir kitas dalis svieto: metams — \$8, pusmečiui — \$4, trims mėn. — \$2.

Pinigus už prenumeratą siųskite šiuo adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Nuo Skaudėjimo,

nikterėjimų, užsigavimų, susimusimų, tinimų

SEVERA'S GOTHARDOL.

Paikėtinas naminis linimentas per suviršum 45 metus. Tad tai yra laiko išbandyti ir užsitarnavę jusų pastikėjimo.

Kaina 30 ir 60 centai.

Pirkite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Telephone: Newtown 4464

A. VALANTIEJUS ir J. BARTASIUS

Graboriai — Balsamuotojai

4 Lexington Avenue, arti Grand Av., Maspeth, L. I., N. Y.

Tel. Greenpoint 7831

LIAUKUS FOTOGRAFAS

Fotografavimas įvairių grupių ir portretų: kaip vestuvių, banketų, vakarienių, nabašninkų, mokinių ir tt. yra mano specialybė.

Visus fotografijos darbus atlieku artistiskai ir prietamais kalna. Reikalo nepamirškite adresu

214 Bedford Avenue (tarpe N. 5th ir N. 6th gatvių) Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA AKUSERKA

Marijona Tamkenė

Prie palugų ant pareikalavimo dienų ar naktį, taipgi nedėdiesnais. Darbą atlieka atsakaniai už prienamą kainą.

7 STAGG STREET
Arti Union Av., Brooklyn.
Tel. Stagg 6731.

Telefonas Greenpoint 3359

A. Kandrotas — A. Mikalauskas — A. Vikrikas

UŽSISAKYKIT SKILANDŽIUS ĮVAIRIOMS PRAMOGOMS

Didžiausia Lietuvių Mėstnyčia

Suvienuytose Valstijose Amerikoje

Galima gauti tikro Lietuviško Skilandžio, Parsiukų, Kumpių ir visokios rūšies dešrų, pagal prienamiausias kainas. Parduodame ogulniai ir paskirai ant vietos ir išsiuntinėjame ant pareikalavimo į visas kolonijas. Reikalau kreipkitės ypatingai ar per laiškus —

K. & M. CO.
123-125 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

20 NAUJŲ NAMŲ

Išsigyk namą viduryje Jamaicaus miesto, kur dabar yra baigiama 20 vienos šeimos namų ant Otto Place. 10 minutų nuo Jamaica Didžiosios Stoties. 10 minutų nuo Jamaica Elevatoriaus. Trolley Karai ir Busai ant vietos. Namai 6 kambarių, talios kičiniai ir maudy-nės, kanalizacija, šalygatviai. Viskas išmokėta. *Kitur nepirk nepamatęs mūsų namų!*

BATVINIS BROTHERS

10739 - 115th ST., RICHMOND HILL, L. I.
TELEFONAS: CLEVELAND 5654.

Vazjuojant Jamaicaus Elevatorius, važnuokit iki Metropolitan Stoties; ten išlipus, eikit į pietus Ven Wick Ave. iki Otto Place. Arba atsiskait pas mus augščiau paduotu adresu.

VISI ŽINO MUS MES ŽINOM VISUS

Užtat visi esat kviečiami pas mus

Siltam arba šaltam Ore

P. YANKUS (didysis) ir P. PUSNIKAS
115 NORTH 6th ST
Kampas Berry Street Brooklyn, N. Y.

ANTANAS TAČILAIŠKAS

Savininkas

Lietuviškas Restoranas ir Susirink. Svetainė

Čia galite gauti tinkamas valgius, gerai pagamintus ir už prienamą kainą. Taip pat pasirendavoti svetainę susirinkimams, vestuvėms bei kitokioms apeigoms.

999 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas Stagg 3922

MILIONO DOLARIŲ SALE

Puikiai Brooklyno vieta Ballama, Vestuvėms, Vakarienioms, Vakarieniams, Prakaiboms, Koncertams ir Banketams. — Gražus, moderniški kambariai susirinkimams.

Drągijos, pavieniai ir rengimo komitijos visados maloniai gaus pilnas informacijas pas —

MILLER'S GRAND ASSEMBLY

The \$1,000,000. Ball Room
318 Grand Street
Cor. Havemeyer Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 7798

Tel. 8320 Greenpoint Telephone 7867 Main

GRABORIUS JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: Išbalsmuoja ir laiduoja mirušius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo papračiausių iki praklūtinusių. Paruošia karjetas laidotuvėms, vesošijoms, krikštynoms ir kitoms pasivažinėjimams.

Viršui minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o būsit užgandinti

231 Bedford Ave. OFISAI: 264 Front Street
BROOKLYN, NEW YORK

Brooklyno ir Apylinkės Žinios

"Vienybės" Adresas: 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Telefonas: Greenpoint 2427.

KUN. PAULUKAS JAU ISVAZIAVO CHICAGON

"Draugas" praneša, kad Spaho 21 d. brooklynietis kun. Paulukas, buvęs senojije kun. Petkaus parapijoje, jau atsirašęs Chicagoje, ir įstojęs Dominikonų kongregaciją (vienuolyną).

KARALIENĖ ISDALINO "TIPSAIS" \$2,000

Rumunijos karalienė Marė, išvažiuodama iš New Yorko,

išdalino portieriams hotelio — Hotel Ambassador, Park Av. ir 51st St. — po \$10 ir iki \$25 už visokius patarnavimus. Kadangi apdalinta apie 150 tarnų, tad viso išdalino apie \$2,000.

Išvažiuodama karalienė užginėjo paskalą, buk Rumunijos karalius, jos vyras, liepiąs jai kuogreičiausiai gryžti namo, del visų Europos karalių kritikos, kad ji labai nepritinkamai karaliams, Amerikoje elgiasi. Tą paskalą, ji sako, paleido radikalai.

Iš Washingtono, karalienė gavo pakvietimą, aplankyti Osage Indėnų Rezervaciją, Oklahomoje, prisizūreiti indėnų gyvenimui. Jeigu ji ten vyksianti, tai apsilvksianti ir indėnų drapanomis.

MERGINA APSKUNDE UZ PRIZADĄ VESTIS PO 17 METŲ

Dr. Smith nuo 576 — 5th Av. tik dabar išmok atsargumo. Jis 17 metų atgal pasipiršo merginą, Miss Bauer, žadėdamas ją vesti, kai jo teta pasimirsianti. Bet teta su savo mirėčia užsilviko net 17 metų ir tik šimet pasimirė. Per tą laiką Dr. Smith širdis jau buvo atšalusiu nuo Miss Bauer, bet jos nebuvo atšalusis. Ji prisikabino prie žodžio.

Nenorint daktarui vestis, ji dabar apskundė teisman daktarą ant \$250,000 nuostolių. Ji sa kosi per tą laiką jau būtų ketęta sykių ištekėjusi, bet vis ant jo vyliosi.

NORI PERSKYROS NUO VYRO, KURIS BAIDĖ GARNI NUO NAMŲ

Mrs. Florence Hogle, nuo 574 — 7th St., apskundė savo vyrą Augš. Teismui, reikalaujama duoti perskyrą ir jų vedybas visai panaikinti. Priešas tis jos skundo esanti toki, kad jos vyras nenorįs vaikų; gir-

di, jis sakas, sunku vaikai auklėti, o tuo tarpu perkas automobilius. Ji už jo ištekėdama pametus sekretorkos darba, nes norėjusi turėti savo šeimyną, tuo tarpu vyras nuolat baidęs garnį nuo namų. Teisėjas Dunne jos skundą priėmė.

"Nėra Panašaus" galite pasitikėti. O tai yra Severa's Cough Balsam, kurį bile aptiekorius jums duos už 25 centus, arba didesni už 50cc. Jis sustabdo kosulį, kada kitos gyduolės neveikia. Mr. A. Kunc, Hemlock, O., sako: "Kada joki gyduolė, net musų daktaro, negelbėjo sustabdyti kosulį mano dukters, papirkau Severa's Cough Balsam ir kosulis tuoj pranyko. Stebėtina gyduolė ir nėra jai panašios." Severa's Cold Tablets nuvaiko persišaldymą. 30c. pas aptiekorius. — W. F. Severa Co., Cedar Rapids Iowa.

Real Estate

Forest Hills sekcijoje, 1 šeimynos namas. Lotas 40 per 100 8 kambariai, 1 garadžius. Su stymu. Vėliausios mados įtaisymai, gražioj sekcijoje, kaina \$12,500. Cash nemažiau \$3,000.

6 šeimynų muros namas po 5 kambarius. Visi šviesūs ir uždari. Prie parko. 2 bloki nuostoties. Turi buti greit parduota.

Bargenas — 3 šeimynų mūrinių namas, 17 kambarių, visi šviesūs, palei stotį, kaina, prašo \$13,000. Cash \$4,000.

Gera Proga turėti Coney Islande prie vandens 2 šeimynų namą su 2 lotais prie namo, už labai pigią kainą. Vien žemė tiek kainuoja už kiek namas parsiduoda. Tik \$12,000. Cash nemažiau \$3,000. Labai greit parduomas.

WALTER SHABUNAS

193 Grand St., B'klyn, N. Y.

SKUBUS PARDAVIMAS

Turiu dvi biznio vietas ir vieną iš jų noriu skubiai parduoti. Vieną vietą turiu E. Setauket, o antrą St. James, L. I. Norintieji apsigyvent ant Long Island ir įsigyti lengvą ir pelningą biznį, paskubėkite šia proga pasinau doti. Parduosiu labai pigiai. Todel tikiu, kad pirmutinis atsisauskę nupirks. Važiukite ar telefonuokite: — A. M. Augunas, E. Setauket, L. I., Tel. Setauket 115. (131)

PASIRENDAVOJIMUI

5 kambarių apartamentai. Šviesūs ir pilni oro. Elektra ir maudynės. Šiltas vanduo. Klauskit dženitoriaus: 228 South 1st St., Brooklyn, N. Y. (131)

Pasirendavoja 4, 5 ir 8 dideli ir šviesūs kambariai su visais įtaisymais. Kambariai kampinuosie namuose — 125 Union Ave. Brooklyn, N. Y. A. B. Zimis, Tel. Stagg 3929 arba Jamaica 7394. (132)

Pasirendavoja kambarys su visais parankumais k. t.: šiltas vanduo, garų apšildomas; taisygi gaminame ir valgi. Atsisaukit: 35 Devoe St., Brooklyn. (130)

REIKALINGA

Reikalauju visokios rūšies KRIAUCIŲ. Darbas ant visados ir geri pinigai ant laiko apmokami. Leon Gavrilovich, 36 Devoe St., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA

NEPRALIEKITE ŠIOS PROGOS. JI NEILGAI BUS. Dvejų ir pusės šeimynų gyvenimui namas su 15 didelių kambarių. Kambariai šviesūs ir su visais įrengimais. Atsisaukit greit. P. Braz, 676 So. 17 St., Newark, N. J. (132)

SPECIALISTAS — Surgeon Dentistas — SPECIALISTAS

DR. J. HOROWITZ, Dentist 124 Union Av., kamp. Grand St. (Viršuje mėsinycios)

Dantis traukiami vartojant Novocain anestetika atsargiai ir prityrusiai. Visoki aptraukimai — šaknų ir piviršo darbai. — 22 karato aukso — Imame paveikslus su X-Ray. (Nepaklyskite po kitu numeriu)

Egzaminacija Dykai Susikalbam Lietuviškai.

Parsiduoda didelė butė ir grosernė. Labai geroj vietoj. Apyventa lietuviškas ir rusas. Ilysas ant trijų metų. Atsisaukit: 326 Wythe Avenue Brooklyn, N. Y. (134)

Parsiduoda 4 šeimynų namas. Medinis ir koke aplyntas. Gazas, vanduo ir viena maudynė. Kaina \$5,200 imokant \$500. F. Krusowitz, 361 Oakland Ave., Brooklyn, N. Y. (130)

Parsiduoda grosernė ir saldainių krautuė. Norinti gali pirkti vien tik rakandus arba ir su tavoru. Išvažiuojų į kitą miestą. 64 Stagg St., Brooklyn, N. Y. (130)

Parsiduoda grosernė ir butėnė labai prieinama kaina. Priežastis pardavimo — nesutikimas tarp partnerių. Klauskite: 376 Seventeenth St., So. Brooklyn, N. Y. (130)

Parsiduoda namai po 6 kambarius. Galima atlikti daryti 2 kambariai. Vieta automobiliui. Naujos mados įtaisymai. Kaina \$6,750. Imokėti \$250. Paskui kas mėnu po \$75. Builder Zimis, 125 Union Ave. Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 3929 arba Jamaica 7394. (132)

Parsiduoda Butėnė. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Daroma didelė apyvarta. Tirtai lietuviškas apgyventa vieta. Parsiduoda pigiai. Atsisaukit: "Vienybė", 193 Grand St., Brooklyn. (1128)

Parsiduoda Restoranas. Vieta išdirbta ir biznis daromas gerai. Pardavimo priežastis sužinoite ant vietos. Greitas pirkėjas gaus didelį bargeną. Atsisaukit: 936 Flushing Ave., Brooklyn, N. Y. (128)

Parsiduoda Restoranas. Geras biznis. Prieakys cukernės. Penkių metų lysis. Pigi randa. Pasiuakavimas del ligos šeimynos. Kreipkitės: Jerry's, 259 Kent Ave., Brooklyn, N. Y. (129)

Parsiduoda plotas žemės 72 per 100. Lindenhurst, L. I. Gera vieta del namų. 10 minučių nuo stoties ir biznio vieta. Kaina prieinama. Klauskit pas: Dr. Gillin 203 Havemeyer St., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 1985. (132)

\$1,000,000 užmokėjome kad sustabdyti Šalčius

Užmokėjome \$1,000,000 už Hill's Cascara-Bromide-Quinine delto, kad tai geriausias šaltas budas gydyti šaltį. Hill's sustabdo šaltį ir 24 valandas. Jis sulauko gripą ir 3 dienas.

Veikia pilnai. Netik sustabdo šaltį, bet imeta lauk ju nuodus. Paliuosuoja vidurius — suvirkina visą kūną. Ji sutveria spēką atgaivinti jusu gyvenimą.

Šaltis dalykas rimtas. Kasmet iš šaltio priežastis miršta virš 150,000. Pradėkite ir jus kartu su šaltiu. Neleiskite jam įsikibti. Sulaikykite jį su Hill's. Turekite po ranka. Kuo greičiau jus pradėsit, tuo greičiau šaltis bus galas. Visos aptikos parduoda Hill's.

TEMYKTI KAINA 30c. HILL'S CASCARA BROMIDE QUININE RAUDONA DEZUTE SU PAVEIKSLU

Tel. Greenpoint 4428

Dr. John Waluk

Valandos: nuo 8 iki 10 ir pietų nuo 1 iki 3 po pietų nuo 6 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal susitarimą. 161 North 6th Street Brooklyn, N. Y.

Tel. Mansfield 9319

Dr. Ed. W. Zukauskas

1114 Foster Av. Brooklyn, N. Y.

Valandos: 1-2 P. M. 6-8 P. M. Nedėliom pagal sutartį

Kaino privatizavot: Franklin Av. kamp. persimoynt ant Park Circle ant Smith St. kamp. Vaisiojont Brighton Beach Linija išsiekit ant Newkirk Avenue

Telp. 595 Greenpoint.

DAKTARAS

J. S. Misevičius

8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M. 270 Berry St., B'klyn. Office Hours.

GYDAU VYRUS IR MOTERIS
Pasekmingai Moderniškiausiai Budais
Parodau Greitas Pasekmes

visose formose nervų, odos ir kraujo suirimų, odos išberimų, įsisenėjusių žaizdų, nervų silpnumo, inkstų ar slūpumo suirimų, raumatinizmo, hemoroidų, fistulų, ištinusių liaukų, ar kitokių pilvo, vidurių, žarnų ligų. Išstiriu kraują ir apsakau tikrą jusų stovį.

Mano Kainos Prieinamos
ir asmeniškai prižiūri kiekvieną sykį atėjus
Kraujo tyrimas Wassermano sistema. ir kemiška analizė šlapumo, X-spinduliu kvotimas.
Pasitarimas ir Patarimas Dykai

DR. ZINS
Specialistas
110 East 16th Street, New York City
Tarpė 4th Ave. ir Irving Place
Valandos: 9 ir ryto iki 8 vakaro. — Nedėliomis: 9 iki 4 po pietų

Štai Ka Žmonės Sako Apie Naujokų Cigarus

Simano Daukanto, Lietuvos istoriko, artimas gimintis ir žymus biznieriūs. Plietas ANTANAS DAUKANTAS, So. Brooklyn, N. Y., taip sako: "Naujokai, jus cigari man labai patinka ir aš myliu jus rukiyti, o kostimeriai vis reikalauja JONO-JOHN'S CIGARS, dabar dar geresni kaip kada nors pirmiau buvo." — Pli. V. PALKAUSKAS, 2605 W. Fort St., Detroit, Mich., rašo: "Draugai, jus Cigarais musikiai negali atsigerėti; taip geri, vi si jus myli! Prisiuskite 1000 JOHN'S CIGARS po 10c. 500 po 15c. ir PETRO su lietuviškais parašais 500; pasiukite: — Pli. IG. BURDECKIS, 163 E. Jersey St., Elizabeth, N. J., rašo: "Mano biznyje jus 1000 cigaru kaip šili pyragai išėjo. Vėl prisiuskit 100 cigaru po vardu L. D. K. VYTAUTO po 15c. 750 JOHN'S CIGARS ir 250 su PETRO paveikslais." — Pli. JOHN T. VAITEKUNAS, 670 N. Main St., Brockton, Mass., iš savo štoro veikt tik JOHN'S CIGARŲ kas savaitė parduoda po 400. visi Brocktoniečiai jus geresniai myli rukiyti!

Daugybės privatiški žmonia ir biznierių Brooklyne ir kitose miestuose, taip kalba ir rašo apie JONO ir PETRO NAUJOKŲ CIGARUS!

Gerbiamieji Vieniokai! ir kitose miestuose reikalaukit nuo savo miesto biznierių NAUJOKŲ CIGARŲ. Restauracijose, užėgose, pas barberius ir kitose štoruose mes pristatome visur per pačią, daug ar mažai. — Visiems biznieriams, agentams ir privatiškiems žmonėms apmoka pristatomo lėšas. Rukysit ir džiaugsitės NAUJOKŲ CIGARAIŠ.

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS! Rašant adresuokite:

NAUJOKŲ CIGAR CO.
267 Division Ave., Brooklyn, N. Y.
VIETINIAMS žinotina: tarpė Marcy ir Rodney Sts.

KASMOCIUS ir TUBA
(Prieidami atsivėlgkiti ir šį namą)
260 HUMBOLDT ST.
Brooklyn, N. Y.
Telefonas Stagg 2481

Užlaikome lietuviams užėigos vietoj ir turime Gražioj Būdingą Svetainę del įvairių mēnų ir Pokių (Lietuvių Kriaučių Kontraktoriai užlaiko savo ofisą mūsų svetainėje) Visuomet reikalo kreipkitės pas: —

KASMOCIUS ir TUBA
260 Humboldt Street Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 0783 Notary Public

Juozas Levandauckas GRABORIUS

Patarnauju visiems be skirtumo, parsamdau automobilius kiekvienam reikale: cestuėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.

Ateikite ir Persitikrinkite

107 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

IŠ IS LIETUVOS PER HAMBURGĄ

Ant mūsų tri-ribubinių laivų Resolute, Bellance Albert Ballin, Deutschland, Hamburg ir ant populiariškų vienodais kambariais laivų Cleveland, Westphalia, ir Thüringia

Ypatikali Vadovaujamais Ekskursuojas

203 15 New Yorko; Kauną ir Aušrą (Pridėjus S. V. leigy Taksus)

Išplaukimai kas savaitė Del sugrįžimo leidimų ir kitų informacijų klauskit pas vietos agentus arba pas

Hamburg-American Lines UNITED AMERICAN LINES, INC. General Agents 35-39 BROADWAY, NEW YORK.

HOLLAND AMERICA LINE

Tiesus trumpas kelias per Rotterdamą, ir iš visų dalių

LIETUVOS Laivai kas savaitė

Neprilgstami patogumai Mes prigelbtame gauti reikalingus dokumentus (affidavits). Musų žmonės sutvarko visas smulkmenas, ir keliviams rūpinamens nuo pradžios kelio iki pabaigos. Kainos ir laivų tvarkraštis pasiūčiamas poprašius. Rezervavimui ir informacijų delėi rašyk bile vietiniam agentui, arba

HOLLAND AMERICA LINE 24 State Street, New York.

TEIKITE SAVO VAIKAMS TINKAMĄ PRIEŽIURĄ

Tėvai nepamato kada jų vaikai nedavalgė ir nedapenėti, iki jau pervėli. Šiandien daug vaikų tokioj padėty vien todėl, kad tėvai neduoda atsakančio maisto. Pasverkite savo kukdikį reguliariškai ir joti jis neauga, tuoj atitaisykite dalykus. Daktarai, darydami bandymus, rado kad kondensuotas pienas svarbus maistas budavėjimui sveikatos mokyklos vaikų.

Magnolia ar Star Condensed Pienas galite vartoti įvairiai. Pavyzdžiui, košelėse, sūsose, pudinguose, keiksuose, kepsniuose ir tt. Vaikams duokite su koku ar šokoladu, arba užtepkite ant duonos ir keiksuokų. Jei jie mėgsta kokį valgi, pagardinkite jį su Star ar Magnolia Condensed Pienu. Vartokite rytais kavojė pusrūciaujant. Ant ledų visados laikyk blešniukę. Pienas nepagos ir visados tinkamas vartoti.

DYKAI

Gamintojai šių rūšių kondensoto pieno sykiu duoda brangias dovanas už lebelius. Kiekvienas lebelis vertas dovanos. Pavyzdžiui, matote žirkles ant paveiklio už 50 lebelių. Ši dovaną jums nekainuoja nef cento. Tik taupykite lebelius. Nuneškite ir arčiausiaj dovanų krautuėj sulg adresu žemiau ir išmainykite ant dovanų.

Taupykit Leibelius del Brangių Dovanų

MUSŲ BROOKLYNO PREMIJŲ KRAUTUVES RANDASI 41 Nevins St., anti Livingston Street, 2 Sumner Avenue, anti Broadway

KITOS PREMIJŲ KRAUTUVES

JERSEY CITY, N. J. NEW YORK CITY, N. Y.

350 Grove Street, netoli Newark Av. 44 Hudson Street, netoli Duane St. 584 Summit Avenue, netoli Newark Av. 426 West 42nd Street, netoli Ninth Avenue 1427 Third Avenue, netoli 80th Street 61 East 125th Street, netoli Madison Ave.

CYPRESS HILLS RESTAURANAS

Šiuomi pranešu visiems pažįstamiems, kad aš atidariau VALGYKLĄ, kurioje gaminame Amerikoniskius ir Lietuviškus Valgius pagal kostumieris skonj. Tad kviečiu kiekvieną atsilankyti del persitikrinimo, o užtikrinu, kad liksit patenkinti.

OSWALD KIBURIS
948 Jamaica Av. (kamp. Meeker Av.) Tel. Cypress 4672 B'klyn, N. Y.

Kas yra žmogaus amžinas priešas — šaltis. Jis netik sunkiausias ligas įvaro, bet ir j grabą paguldo. Bet tie, kurie var toja po plačią Ameriką pagarsėjusius URBAN'S COLD POWDERS (Miltelius nuo šalčio), jokių šalčių nebijo. Už 75 centus už bakšą apsiginkluok nuo savo nuožmaus priešoi!

URBO LAX TABS (25 centai už skrynute) yra kai kanuolė priešą amžiną žmogaus priešą — vidurių užkietėjimą — kuris žmogui pagamina daug rūpesčių ir sunkių ligų.

Lietuviškų, Bulgariškų, Homeopatiškų ir kitokių vaistų tegalima gauti gerų pas —

F. URBONAS
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 1411

VIETINĖS ŽINIOS

PEREJO SALČIŲ AUDRA,
KURIOJE ŽUVO 3 ŽMONES

Spalio 25 d. perėjo New Yorko apylinkė didelis vakarų vėjas su šalčių audra. Tarpe kitokių mažesnių audros nelaimių, nuskendo ant Hudsono upės, Tappan Zee daly, prekių laivukas "The Brady" su juo nuėjo galan du jurininkai. Taipgi Hempstead apylinkėje, vėtros išverstas medis, griudamas užmušė moteriškę, Mrs. Pettit, vežančią kudiškį su kerečiuku, prie to kudiškiui taipgi praskelta galvukė ir jis rodos mirs.

Daug kitokių jeibių audra pridarė, prie to sužeidė gatvėse 18 asmenų, kurių daugelį vėtra nunešė kelis blokus ir šonkaulius sulaužė.

Ta pati audra siautė ir ant Atlančio jurių, kur Bermudos linkui sakoma žuvę apie 100 žmonių vandenyse. Visais Atlančio pakraščiais audra nusiautė, ir augštojoj daly New Yorko valstijos (Saranac Lake) iškrito sniegas.

Ant rytojaus audra liovėsi ir vėl buvo gražus oras.

SHARKEY-ZUKAUSKAS
GRYZO NEW YORKAN

Mūsų tautietis narsuolis, Jack Sharkey-Zukauskas šį antradienį vėl pagryžo iš Bostono į New Yorką, drauge su savo žmona ir dukrele. Jis apistojo hotely — Hotel Bretton Hall, kur su savo menažeriu Johnny Buckley tarsis apie ateities programą. Jisai turi visą glėbį laisvų, su visokiais pakvietimais p. Zukausko į kumštynių areną, į vodevilius, teatrą ir tt.

RIMAS BUS LAIDOTAS
ŠIANDIEN

Aname "V-bės" numery minėtas a. a. Simonas Rimas, kuris žuvo automobilio nelaimėje, Poughkeepsie, N. Y. šiandien (Spalio 27 d.) bus laidotas iš graboriaus p. Juozo Garšvos namų, kur vėlionis ir buvo pašarvotas. Bus laidotas 3 val. popietų Alyvų Kalno kapinėse, Maspeth. Laidotuvių apeigas prižiūri p. J. Garšva.

Toje nelaimėje taipgi buvę sužeisti dar du lietuviai: V. Čekanavičius gana sunkiai sužeistas, o J. Balčiunas kiek lengviau. Visi trys buvo brooklyniečiai.

BOMBA TEISMO LANGE!

Teismo bute, County Court House prieš City Hall Park, New Yorke, antradienio rytme tyje moteriškė šlavinėdama rado kieno ant lango sijos padėtą nuožvalgų baksuką. Vienas iš tarnų tą baksuką paėmęs dar gerai pakliugino, sakydamas: "be abejonės, tai šnapsas!" Bet kada atėjo policija ir atidarius baksuką, rasta 10-ties svarų dinamito bomba, tai visi pabalo, kai drobė.

Kas tą bombą padėjo, nežinia. Jeigu būtų plyšus, tai ne tik teismo butą, bet ir visą apylinkę būtų išnešus į padanges.

MIESTAS NEATSAKO UZ
VAIKŲ NEATSARGUMĄ

Italionas D. Lominico nuo 222 Berry St. apskundė teisman miesto valdžią, reikalaudamas \$10,000 atlyginimo už savo nusikendusį 5 metų sunų Antonio, kuris nuo dokų ant Metropolitan Av. šoko ir prigirė. Mat ta vieta yra miesto įtaisyta vaikams pažaišti, ir ten jie bežaisdami, minėtą italuką įstūmė upėn, kur jis ir prigirė.

Augšč. Teismas išdavė nuosprendį, kad Lominico vaikas yra pats kaltas už neatsargumą, todėl nieko nemokės.

DAUGIAU VIETINIŲ ŽINIŲ
ANT PENKTO PUSLAPIO

LIUDA SIPAVIČIUTĖ, Kontralto

K. JOZEVSKAITE, Kolaraturo Soprano

"VIENYBES"

KONCERTAS IR BALIUS

NEDĖLIOJE

SPALIO
31
OCT.

PRADŽIA LYGIAI 3:30 V. PO PIET
PO KONCERTUI - BALIUS

M. STRUMSKIENĖ, Soprano

A. P. BANYS, Baritonas

MILLER'S GRAND ASSEMBLY SVETAINĖJE

Grand and Havemeyer Streets, Brooklyn, N. Y.

LIET. OPERETĖS CHORAS

LIETUVIŠKAS PRO-
GRAMAS. MUZIKA.

Bilietai Žemomis Kainomis

O. BERZIECIUTE

A. KRIAUČIUNAITE

Pianistės

SESUTĖS SPURGIUTĖS

LIETUVIAI ARTISTAI
GRAŽIOS DAINOS

Tokių Dar Niekad Negirdėjot